

URBANA PUBLIKACIJA

aktivizma mladih u gradovima Istočne Europe

••••• uloge urbanih javnih prostora

Publikacija 2018

Sadržaj

1. Uvod	3
2. O projektu	6
3. Urbanifest	12
4. Koji si tip aktivista?	16
5. Cinematograful Buiucani: Priča uspjeha urbanog aktivizma mladih	21
6. Koraci urbanog aktivizma: Od sudionika do trenera	24
7. Lokalne akcije	30
8. Kutija alata za tvoj zakon projekt	41
9. Bibliografija	54
10. Tim iza projekta	56

Uvod

Dragi čitatelju,

Kad govorimo o gradovima i njihovom budućem razvoju, obično se spominje kako će do 2050. gotovo 70% globalne populacije živjeti u gradovima. No nitko ne govorи о tome kako će ovih 70% činitи mladi, unatoč tome što isti mladi ljudи već danas dolaze u gradove u nadi boljeg obrazovanja i budućnosti. Stoga, postavlja se pitanje:

“**Ako se danas ne raspravlja o ulozi mladih u oblikovanju gradova, kavim se onda gradovima možemo nadati? Koja je uloga mladih ljudi u stvaranju vizije budućnosti naših gradova? I kako im dati mogućnosti za preuzimanje aktivne uloge u oblikovanju njihovih lokalnih zajednica?**”

Omladina je uvijek bila vitalni dio društva. Njihov utjecaj na ono što se događa u društvu je bio osobito vidljiv u urbanim sredinama – prosvjedi i pokreti predvođeni mladima imali su velik utjecaj na lokalnoj i nacionalnoj razini kroz povijest Europe. Stvaranje poveznice između aktivizma mladih u urbanim prostorima i Alternativne Urbanizacije – pristup je koji, među ostalim, stvara naglasak na potrebu javnog prostora. Osiguranje javnog

prostora potrebno je u kontekstu rastućeg pritiska globalnih tržišta, investicija i liberalnih ekonomija.

Istovremeno, sudjelovanje na razini gradova sve je ograničenje. U država ma Istočne Europe, gdje nepovjerenje i razočaranje u korumpirane i nedemokratske sustave vlasti dominira u percepciji javnosti, glasovi mladih su često nepriznati, što mladež gura u inerciju i apolitičnost. Ipak, mi vjerujemo kako su upravo mladi ljudi pokretač promjene. Smatramo ih ekspertima svojih lokalnih zajednica. Vjerujemo u njih. Stoga, naš je cilj osnaživanje mladih ljudi u preoblikovanju njihovih zajednica kroz izravne akcije, temeljene na principima demokracije i uključivosti, kojima je cilj stvaranje održivih i zelenih gradova. Želimo osvijestiti mlađe kako bi postali svjesniji i kritičniji mainstream životnog stila koji im se nameće, te da promisle kako su njihove zajednice trenutno oblikovane.

Kroz 2018. godinu, projekt “Urban Steps for Resilient Future” provodila je radna grupa za Alternativnu urbanizaciju, kao dio mreže organizacija mladih „Cooperation and Development Network Eastern Europe“. Cilj projekta bio je ospozobiti mlađe ljudi iz Istočne Europe da promatraju svoje gradove te opremiti ih sposobnostima u području projektnog menadžmenta i zagovaranja kako bi bili spremni provoditi lokalne aktivnosti s ciljem stvaranja održivijih gradova temeljenih na principima demokracije i uključivosti.

Projekt je bio strukturiran u tri faze. **Prva faza** projekta sastojala se od Međunarodnog treninga za trenere u Istanbulu. Sudionici su bili ljudi mlađi od 30 godina iz 16 zemalja Istočne Europe (Albanija, Armenija, Azerbejdžan, Bjelorusija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Hrvatska, Gruz-

ija, Kosovo, Makedonija, Moldavija, Crna Gora, Rusija, Srbija, Turska i Ukrajina). Svaka zemlja bila je predstavljena s dvoje sudionika. Kroz tjedan dana, sudionici su učili o temama Alternativne urbanizacije, projektnog menadžmenta i zagovaranja. Trening za trenere produciraо je Urbani-fest – popis političkih zahtjeva mladih Istočne Europe koje su dijelili svi sudionici. Takoder je razvijen Okvir za lokalne akcije koji se kasnije koristio na regionalnim treninzima.

Druga faza projekta sastojala se od četiri regionalna treninga u Beogradu (Srbija), Tirani (Albanija), Batumi (Gruzija) te Grodnom (Bjelorusija). Na ovim treninzu, mlađi urbani aktivisti su razmijenili iskustva te isplanirali 13 lokalnih akcija za unapređenje svojih lokalnih zajednica.

Treća i konačna faza projekta bila je implementacija lokalnih akcija usmjerenih na lokalne donositelje odluka te komuniciranje zahtjeva mladih ljudi prema javnosti i vlastodršcima.

U ovoj publikaciji, ti, naš prijatelju i savezniče, dobit ćeš uvid u aktivizam mladih u gradovima Istočne Europe, regionalni kontekst, savjete i alate za efikasan aktivizam, kao i isječke lokalnih akcija koje su proveli sudionici našeg projekta. Sada mi, Koordinacijski tim, potičemo tebe da čitanjem publikacije pronađeš inspiracije i kreneš s nama na putu prema boljoj, inkluzivnijoj, zelenoj i aktivnoj urbanoj budućnosti.

Zeleni pozdravi,
Koordinacijski Tim

Ahmet Salih Tuna
(*lokalni pripremni tim*)

Bianca Creutz

Erisa Nesimi

Justine Pantelejeva

Liudmila Gavrilenko

Luka Gudek

Masha Pashkova-Dzneladze

Nikoleta Petković

Özgecan Kara
(*sekretarijat*)

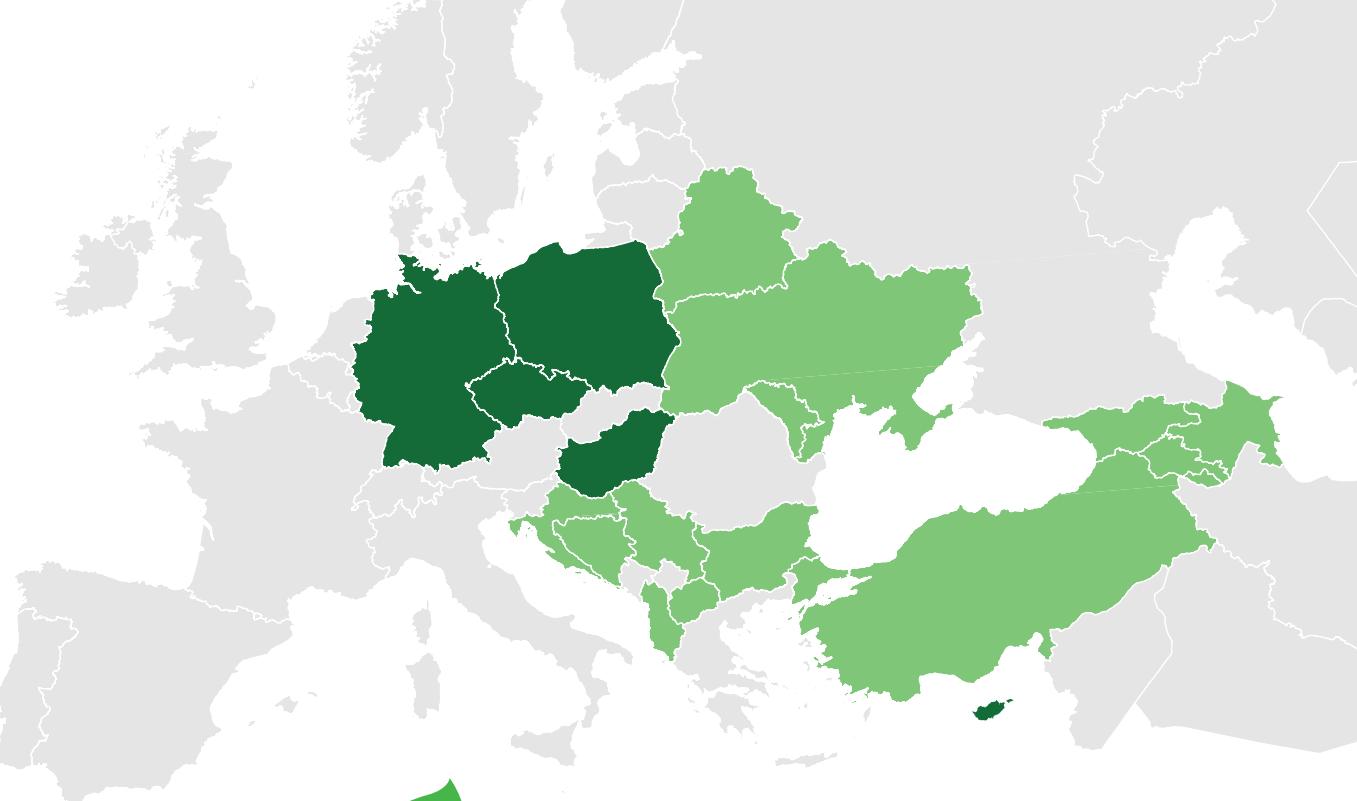
Sophia Mchedlishvili
(*sekretarijat*)

2

O projekcie

CDN je mreža za izgradnju kapaciteta zelenih omladinskih udruga u Istočnoj Europi

Radne grupe:

Alternative Urbanisation, Gender, Migration, Digital [x], RUMB*, Green Education Initiative

Jednom godišnje, Generalna skupština svih članica organizacija izabire Izvršni odbor koji koordinira CDN-ove akcije kroz godinu, uz podršku CDN-ovog sekretarijata.

CDN radi putem metoda neformalnog obrazovanja te organizira uglavnom međunarodne seminare.

Website: www.cdnee.org
Facebook: www.facebook.com/CDNEE
Instagram: @cdnee
Mailing list: cdn_info-l@listi.jpberlin.de

#urbansteps #CDNEE #EYFcoe

* Rusija, Ukrajina, Moldavija, Bjelorusija

Korak 1

Bavljenje globalnom perspektivom i izgradnja međunarodnih veza

Trening za trenerе (TT)

- 5 dana treninga
- Trening u travnju u Istanбуlu

Vrijeme i mjesto

- 33 sudionika iz 16 zemalja
- Koncept Alternativne urbanizacije
- Trening projektnog menadžmenta i zagovaranja od strane stručnjaka

Rezultati

- Urbanifest
- Prijedlozi regionalnih fokusa
- 8 sudionika postaje trenerima na RT-ovima

Vremenska linija

siječanj - svibanj

Korak 2

Bavljenje regionalnim perspektivama i pripremanje lokalnih akcija

4 Regionalna treninga (RT)

- 3 dana
- Balkan 1, Balkan 2, RUMB, Kavkaz

- 16-20 sudionika na svakom treningu
- 2 treninga na lokalnim jezicima

- Osnovne teme s TT-a + regionalni fokus na svakom treningu

Rezultati

- Planovi lokalnih akcija
- 14 planova lokalnih akcija

Svibanj - Kolovozi

Korak 3

Implementacija planova lokalnih akcija i uključivanje lokalne zajednice

13 Lokalnih akcija (LA)

- 10 država

- Implementacija lokalnih akcija koje najviše odgovaraju lokalnim potrebama i okolini

- 2 LA u regiji RUMB
- 4 LA u regiji Kavkaz
- 4 LA u regiji Balkan 2
- 3 LA u regiji Balkan 1

Rujan - Studeni

Mapiranje organizacija – Od kuda su došli naši sudionici?

Kavkaz

*Organizacije članice

- Preko stotinu mlađih ljudi iz Istočne Europe sudjelovalo je na treninzima projekta.

- Karta prikazuje organizacije iz kojih smo primili sudionike (sveučilišta nisu prikazana). Otprilike trećina sudionika prijavila se kao nezavisni aktivisti.

Azerbejdžan

- MIL Network*
- PİLLE
- Nafas (Breath) LGBT Azerbaijan Alliance

Gruzija

- Georgian Young Greens*
- Georgia Youth Ecomovement SAEM*
- RED Fund
- Millenium Georgia

- Genç Yeşiller / Young Greens of Turkey*
- Bilgi Environment, Revolution & Nature
- The Earth Association

- Frontline Youth Network NGO
- Yeghvard Youth – Ecological NGO
- CEIPES Armenia
- Kolba lab
- The EcoLab Foundation for Sustainable Development and Active Citizenship
- Youth Empower Lab

Turska

Armenija

Mapiranje organizacija – Od kuda su došli naši sudionici?

Balkan

*Organizacije članice

Bosna i Hercegovina

- Youth Movement "Revolt"
- Dobre kote

Crna Gora

- Fondacija Budva
- Zeleni dom / Green home
- Zeleni um
- Asocijacija za demokratski prosperitet - ZID

- Albanian Young Greens*
- Institute for Change and Leadership in Albania-ICLA

Albanija

- FORa Zeleni prozor / Green Window*
- Creative cluster Kombinat
- Youth association of architects of Rijeka
- Sekcija mladih dar

Hrvatska

- Zelena omladina Srbije / Serbian Green Youth*
- Inspiring Change

Srbija

- Zeleni Green Party Youth Club Bulgaria

Bugarska

- MODOM*
- MEDS (Meeting of Design Students)

Makedonija

- NGO 7Arte
- Let's do it Peja

Kosovo

Balkan 1:

- Albanija, Makedonija, Kosovo, Bugarska

Balkan 2:

- Hrvatska, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Srbija

Mapiranje organizacija – Od kuda su došli naši sudionici?

RUMB

*Organizacije članice

Bjelorusija

- Belarusian Young Greens / Green Generation*
- Minsk Urban Platform
- Green Network

Modavija

- “Gutta-Club”*
- Chisinau Summer Cinema
- NGO Invento
- NGO Voice of Soul
- NGO Essedis

-
- A map of Eastern Europe with a green shaded area representing Ukraine. A dotted line with a green circle at the end connects the word "Ukrajina" to this map.
- Green Youth of Ukraine*
 - NGO “Center of environmental initiatives Ecoaction”
 - Ray of changes

Rusija

-
- A map of Russia with a green shaded area representing St. Petersburg. A dotted line with a green circle at the end connects the word "Rusija" to this map.
- Local Initiative “Sustainable Development of the Central District”
 - City Future Imaginarium
 - Institute For Street Art Exploration

Ukrajina

3

Urbanifest

Urbanifest:

ZELENA OMLADINA U GRADOVIMA ISTOČNE EUROPE

Ovaj Manifest razvijen je u sklopu trenin-
ga „Cooperation and Development Net-
work Eastern Europe“ (CDN), od strane 33
mladih ljudi iz 16 država Istočne Europe.
Manifest adresira zajedničke probleme
u području ekonomije, okoliša i društva
koji utječu na urbani život. Radionica je
održana u Istanbulu od 24. do 29. travn-
ja 2018. kao dio projekta "Urban Steps for
Resilient Future". Za više informacija: [bit.
ly/urbansteps](http://bit.ly/urbansteps)

EKONOMIJA

Mi, mlađi ljudi koji žive u Istočnoj Euro-
pi, vjerujemo da neoliberalni narativi i
prakse poput privatizacije i monopoliziranja ne pridonose društvu. Nadalje,
neregulirana ulaganja, neovisno o nji-
hovom izvoru, mogu našteti ekonomiji,
dovesti do izrabljivanja radnika te pri-
vatizacije javnih dobara i prirodnih re-
sursa. Vidimo kako je korupcija infilt-
rala mnoge slojeve političkog društva
u gradovima Istočne Europe. Ovo rezu-
ltira nezaposlenošću mlađih, manjom
ekonomski neovisnosti te nedostupnim
obrazovanjem. Smatramo pristupač-
no stanovanje, besplatno obrazovanje
i zdravstvo osnovnim ljudskim pravima,
dok industrije u kojima gradovi imaju ud-
jela smatramo ključnim za gradski živ-
ot, a njihovu privatizaciju nedopustivima.
Vjerujemo da gradovi moraju biti pušteni
iz klopke centralizacije, te da odluke koje
vladajući donose moraju biti transpar-
entne.

Zahtijevamo da se sve ove probleme
adresira u korijenu te da se izgradi nove
i zdravije temelje preko kojih će se nas-
taviti jačanje mlađih u gradovima. Zahti-

jevamo stvaranje društveno i ekonomski
održivih poslova u gradovima. Želimo da
se gradovi Istočne Europe posvete alter-
nativnoj ekonomiji: lokalnoj proizvodnji,
urbanim i ekonomskim commonsima te
kooperativama kroz vladine subvencije i
uključivanje svih stakeholdera. Radnička
prava u gradovima moraju se očuvati i
svi proizvođači bi trebali plaćati dodatan
 porez ako svojim djelovanjem štete oko-
lišu.

OKOLIŠ

Mi, mlađi ljudi koji žive u Istočnoj Europi
zaključujemo da postoji nekoliko zajed-
ničkih okolišnih problema velike važno-
sti s kojima se treba uhvatiti u koštac.
Ovi problemi uključuju: otpad, prijevoz
te industrije koje uzrokuju zagadenje i
zdravstvene probleme. Problem vidimo
u konzumerizmu i pretjeranoj potrošnji
energije koji vode toksičnim načinima
života. Još jedan velik problem u Istočnoj
Europi je manjak zelenih prostora i njihova
nejednakna distribucija (parkovi, šume
i sl.) u gradovima.

Vjerujemo da su glavni razlozi ovim prob-
lemima zagadivači, manjak znanja i ek-
spertize u relevantnim poljima, te man-
jak regulacija i njihove implementacije.
Donositelji odluka na gradskoj razini
često stavljuju kratkoročne profite is-
pred dugoročnih, održivih projekata. Na-
dalje, vjerujemo u dijeljenu odgovornost
građana u čuvanju njihovog okoliša čis-
tim.

Zahtijevamo stroge okolišne regulacije
od lokalnih vlasti. Potičemo naše građane
na sudjelovanje u globalnim i regional-
nim pokretima poput pokreta odrasta, te
da tako sudjeluju u globalnom okolišnom
diskursu. Zahtijevamo da relevantne
vlasti poboljšaju ekološku infrastruktur-
u u gradovima. Potičemo mlade ljudе i
društvo da se uključe i pogurnu vlasti u
implementaciji bolje regulacije i nado-

gradnji postojeće. Zahtijevamo formalno i neformalno ekološko obrazovanje.

Inkluzija: Obrazovanje za ravnopravno društvo

Obrazovanje je pravo, ne privilegija.

Mi, mladi ljudi koji žive u Istočnoj Europi, vjerujemo da je društvena inkluzija temeljna vrijednost koja omogućuje pojedincima da u potpunosti sudjeluju u ekonomskom, društvenom, političkom i kulturnom životu. Nažalost, u našim gradovima još se nosimo s isključivošću i društvenom stratifikacijom. Društvena isključivost je kompleksna i događa se na mnogim razinama. Jedan od mnogih oblika isključivanja upravo je nejednako obrazovanje, uzrokovano na isključivanju baziranom na dobi, rodu, nacionalnosti, religiji, etnicitetu, ekonomskom statusu, te različitim fizičkim karakteristikama.

OBRAZOVANJE

Obrazovanje je jedan od stupova našeg društva. Kako bi se postiglo društvo u kojem svaki građanin uživa pravo na učenje, rad i sudjelovanje, zahtijevamo uključivi obrazovni sustav. Unutar njega će se graditi kapaciteti edukatora kako bi se pružilo nediskriminirajuće obrazovanje. Želimo da vlasti pruže mogunosti osobama s posebnim potrebama, kao i tečajeve manjinskih jezika. Želimo edukacijske programe o uključivosti (koji će se baviti pitanjima rodne ravnopravnosti, manjinskih prava te prava osoba s posebnim potrebama) te o različitim oblicima nasilja i sigurnosti. Zahtijevamo da vlasti pruže sustav zaštite maloljetnih učenika od nasilja.

U fizičkom smislu, dihotomija grada i predgrađa uzrokuje ciljano isključivanje iz gradskog društvenog života. Kako bi se

odgovorilo na ovaj problem, zahtijevamo naprednu infrastrukturu i pristupačan javni prijevoz.

SUDJELOVANJE

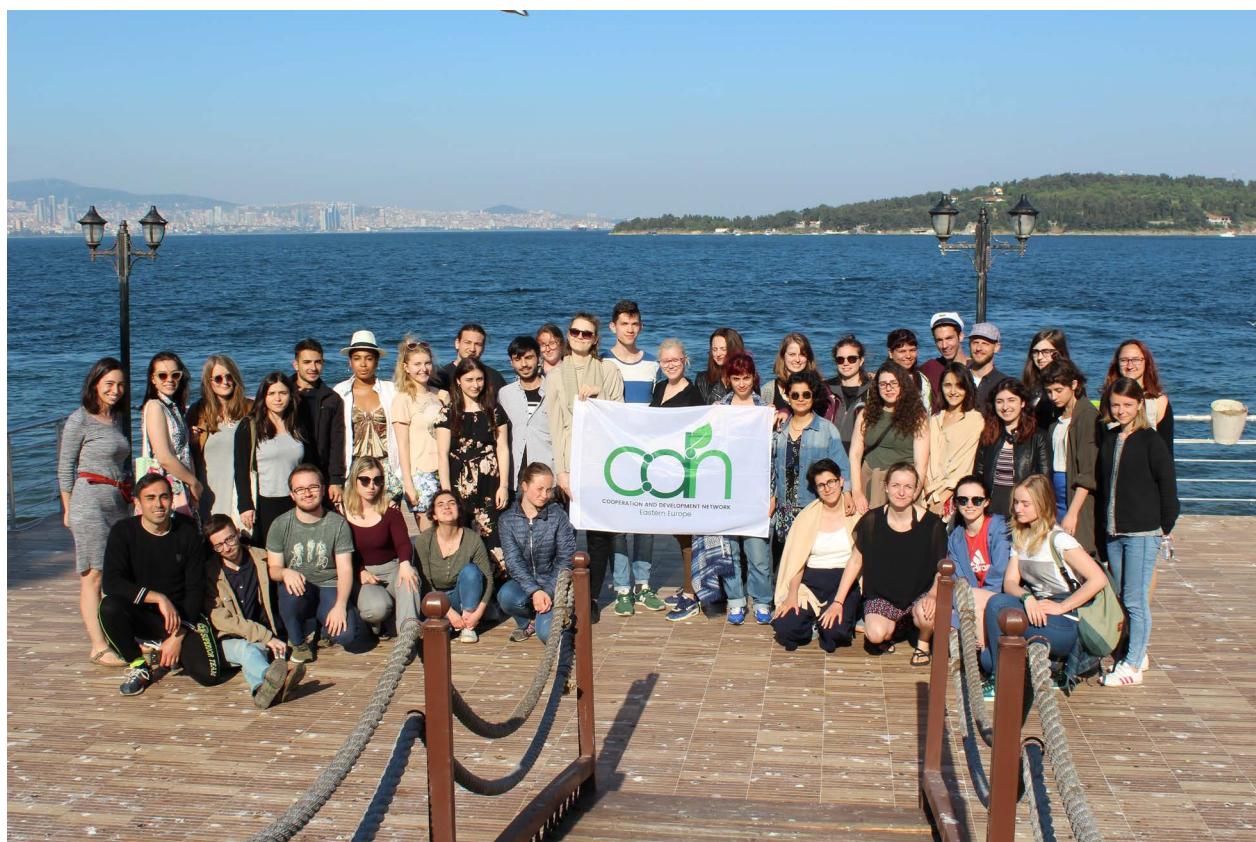
Mi, mladi ljudi koji žive u Istočnoj Europi vidimo da nezadovoljstvo u planiranju i implementaciji prethodnih i trenutnih projekata razvoja uzrokuju manjak povjerenja u društvu. Iako načelno postoje sustavi uključivanja, nejasni su načini i alati putem kojih se građani mogu uključiti. Sustav je prebirokratiziran i zahtjeva mnogo resursa, što ljudi tješta na odustajanje ili gubitak interesa u sudjelovanju. Alati participativne demokracije nisu u potpunosti dostupni. Birokracija se širi jer lokalne vlasti ne žele riskirati poduzimanje značajnih akcija. Proces donošenja odluka nije transparentan ni pristupačan. Ovakav sustav ide ruku u ruku s prikrivanjem korupcije, i u konačnici ju širi. Ova neučinkovitost i manjak transparentnosti proizvodi gubitak interesa zajednice u sudjelovanju u donošenju odluka.

Prije svega, mora se povratiti povjerenje ljudi u participativnu demokraciju. Poživimo lokalne vlastodršce da oforme alate koji će osigurati uključivu participaciju zajednice u donošenju odluka. Lokalne zajednice su manipulirane javnim saslušanjima jer se ideje javnosti smatraju prijedlozima na temelju kojih se ne mora djelovati. Želimo moći pratiti kako se naša porezna davanja ulažu u lokalnu zajednicu i želimo da se ulože u prioritete šire zajednice.

Zahtijevamo otvorena, nepristrana i efektivna javna saslušanja koja osiguravaju predstavljenost interesa zajednice. Vjerujemo da postojeća digitalna rješenja omogućuju mnoge prilike za uključivanje građana u proces donošenja odluka. Mi, mladi ljudi želimo otvorene vlade koje pružaju otvorene podatke o svakom

području djelovanja vlasti. Vjerujemo da se otvorenost djelovanja vlasti mora proširiti i na lokalnu i regionalnu razinu, što će omogućiti povjerenje i izgradnju zajednice na lokalnoj razini. Pozivamo civilno društvo, think tankove, akademsku zajednicu i ostale da osiguraju javnosti pristup informacijama koje se tiču projekata koji na njih utječu. Zahtijevamo pravno obvezujući konsenzus.

Najviše od svega, tražimo ostale građane da pokažu interes u svoje zajednice. Imajući na umu da lokalna zajednica ima pravo donošenja odluka o pitanjima koja su joj od interesa, te da su vlastodršci samo izabrani predstavnici, tražimo da ljudi sudjeluju u javnom upravljanju. Moć će biti vraćena ljudima principima samoorganizacije. Predlažemo prikladnu atmosferu razmijene iskustava među zajednicama i aktivista te njihovu suradnju.

Trening za trenere, Istanbul, travanj 2018

4

Koji si tip aktivista?

Koji si tip aktivista?

Jesi li se ikad pitao u koju skupinu aktivista spadaš?

Postoji više načina da se uključiš u svoju zajednicu. Na primjer, institut Albert Einstein prikupio je 198 metoda nenasilnih akcija. Saznaj koji tip aktivizma bi ti mogao najviše pristajati rješavanjem našeg kviza.

Ne brini, nismo psiholozi, tako da nećemo napraviti tvoj psihološki profil ili nešto slično. Test će ti pokazati koliko malo treba da postaneš aktivist. Postoje mnogi načini da postaneš aktivistom. Odgovori na pitanja vodit će te do jednog od stvarnih aktivista s naših regionalnih treninga. Nadamo se da će te čitanje njihovih priča inspirirati u dalnjem radu.

1. Koja te pozitivna osobina najbolje opisuje?

- A: entuzijazam
- B: rješavanje problema
- C: učinkovitost
- D: odanost
- E: organiziranost
- F: empatija

2. Od kuda vučeš inspiraciju?

- A: obitelj
- B: prijatelji
- C: aktivisti
- D: poznate osobe

3. Koju moć bi najviše želio imati?

- A: telepatija
- B: vidjeti u budućnost
- C: putovanje kroz vrijeme
- D: nevidljivost
- E: iznimna snaga

4. U krizi, vidiš se kao nekoga tko...

- A: prvo razmisli o situaciji pa tek onda djeluje
- B: prvo djeluje, razmatranje troši vrijeme
- C: preferira poticanje drugih da djeluju
- D: vjeruje da će svi djelovati jednom kad razumiju koja je situacija

5. Koje karakteristike tvog grada te najviše ljute?

- A: društvene
- B: okolišne
- C: kulturne
- D: političke
- E: ekonomске

6. Kako bi promijenio svijet, vjeruješ u...

- A: miran otpor
- B: otvoren sukob
- C: mobiliziranje masa
- D: grass-roots aktivizam

7. Koja je najefektivnija metoda kako bi izrazio svoja uvjerenja i učinio svoj grad boljim mjestom?

- A: organiziranje mirnog prosvjeda ili civilnog neposluha
- B: organiziranje festivala
- C: pokretanje kampanje na društvenim mrežama
- D: uključivanje u rad nevladine udruge
- E: organiziranje javnog foruma
- F: pokretanje istraživačkog projekta

Rezultati

Sad prebaci svoje odgovore u tablicu. Skraćenice koje se pojavljuju najčešće prikazuju urbanog aktivista kojem si najsličniji. Skraćenice (Ad, Al, Il, Ir, Ks i Yu) skraćena su imena urbanih aktivista.

	A	B	C	D	E	F
1	Ir	Yu	Ks	Il	Ad	Al
2	Ir	Ad, Al	Il, Ks	Yu	-	-
3	Yu	Il, Al	Ks	Ad	Ir	-
4	Il	Ir, Al	Ad, Ks	Yu	-	-
5	Ks	Yu, Il	Ir	Ad	Al	-
6	Ir	Ad	Il	Ks, Yu, Al	-	-
7	Ir	Al	Ks	Yu	Il	Ad

Čestitamo! Najsličniji si urbanom aktivistu:

Legenda: Ad = Adi | Al = Allem | Il = Ilya | Ir = Irđi | Ks = Ksenija | Yu = Yuri

Pročitaj o svom urbanom aktivistu

Yuri,
Bjelorusija,
Grodno

Yuri je urbani aktivist iz Grodna, u Bjelorusiji. Yurija ljute mnogi aspekti njegova grada koje "ne mogu ignorirati i praviti se kao da je sve savršeno". Kao glavne probleme u Grodnom, identificirao je disfunkcionalni sustav javnog prijevoza te stambena područja koja rastu bez logike. Video koji objašnjava zašto postsovjetski gradovi imaju nerazvijene urbane perspektive vlogera Ilye Varlamova inspirirao ga je i motivirao da se aktivira. Yuri je postao volonter u "Green Network", nevladinoj udruzi koja se bavi zelenim i ekološkim temama.

Yurijev aktivistički savjet: Pronađite dobar tim i polako napredujte s manjih prema većim projektima.

Ksenija,
Crna Gora,
Podgorica

Ksenija je urbana aktivistica iz Crne Gore. Aktivna je članica ZID-a, organizacije koja se bavi ljudima na marginama. Organizacija među ostalim projektima, vodi platformu za zapošljavanje mlađih u Istočnoj Evropi te se bavi i drugim društvenim problemima. Organizacija provodi Erasmus+ projekte i ima EVS volontere. Ksenija je vješta u umrežavanju i voli upoznavati nove ljudi. Zato ju ostali članovi u njenoj udruzi zovu menađericom, jer "sam uvijek ta koja dijeli sve po-

zive na radionice i slične stvari". Najdraža akcija joj je bio put na Skadarsko jezero gdje "smo okupili različite društvene skupine (penzionere, zaposlene, aktiviste) te tamo promicali volontiranje". Na jezeru su provodili posao popravljanja s lokalnom zajednicom. "Ličili smo puteve, popravljali klupe, te kasnije veslali jezerom".

Ksenijin aktivistički savjet: Shvatite da je svaki razlog za volontiranje opravdan. Posljedica će uvijek biti pozitivna, doprinos društvu.

Ilya,
Rusija, St.
Petersburg

Ilya je urbani aktivist iz St. Petersburga. Sudjelovao je u pokretu pretvaranja praznih prostora u parkove kako ih se ne bi iskoristilo za izgradnju novih zgrada prema planu lokalne vlasti. "Kao posljedica, postignuto je otkazivanje izgradnje i nadamo se da će se situacija razviti u budućnosti." Ilyu inspiriraju ljudi koji razmišljaju na njemu sličan način. Ilya studira i radi na ITMO sveučilištu gdje je uključen u znanstveni aspekt razvoja gradskih projekata. Aktivist je postao inkrementalno. Provodio je dosta vremena u industrijskom pojasu grada gdje je počeo shvaćati kako ti prostori utječu na dinamiku grada.

Ilyin aktivistički savjet: Pronađite svoje saveznike i "neprijatelje". Razgovarajte sa svima. Lako u gradu eksplicitno ne postoje saveznici i neprijatelji, postoje ljudi koji pokušavaju dobro proći, ali na različite načine. Pronađite kompromis, objasnite zašto mislite da je nešto dobro ili loše. Ne budite nervozni oko komunikacije s vlastima, ipak nisu vukovi :)

Irdi,
Albanija, Tirana

Irdijev prvi dodir s aktivizmom bio je kad se uključio u rad organizacije koja se bavila zaštitom životinja. Kontaktirao ih je putem Facebooka i pomogao im u traženju skloništa za napuštene mačke. Kao student, pokušavao je poboljšati uvjete za svoje kolege na sveučilištu. zajedno su radili na razvijanju antikorupcijskih alata. Zahvaljujući njihovom radu, suspendiralo se profesora koji je kršio pravilnik. Kao urbani aktivist, bio je dio organizacije Ecovolis. Unutar organizacije provodilo se javne intervencije. "S Ecovolismom organizirali smo akcije za oslobođanje ulica od automobila i uvođenje biciklističkih staza u gradove, to me inspiriralo na akcije za vraćanje javnih prostora mlađima". Irdi je strastven oko tema LGBT+ i rodnih prava, osnaživanja studenata i besplatnog visokog obrazovanja. Njegova djevojka ga inspirira.

Irdijev aktivistički savjet: Sve je moguće ako radiš dovoljno jako.

Adi,
Bugarska, Sofia

Adi je studentica urbanih studija. Uključila se u prosvjede protiv bugarskih političara i okolišne degradacije. Adi aktivizmu pristupa s vrlo kreativnom perspektivom. Dio je kazališnog udruženja neovisnih umjetnika u Bugarskoj. Teški uvjeti su razlog za Adijin aktivizam. "Teški izazovi, koje nije lako riješiti često su izvor

stereotipa i neznanja". Adi je uvjerenja da su izazovi roda, etniciteta, okolišni izazi vi i ekonomski razvoj povezani. U urbanom aktivizmu nije uključena kao ulična aktivistica nego kao istraživačica. Svoja istraživanja provodi na susjedima, javnim prostorima, potrošnji energije, migracijama i donošenju odluka u gradovima.

Adijin aktivistički savjet: Ne zabrinjavajte se previše oko teških situacija. Dopustite im da postanu dio vaše kreativnosti i akcije.

Allem,
Kosovo, Mitrovica

"Stvari koje sam propustio kad sam bio dijete učinile su me aktivistom. Htio sam se boriti za bolju budućnost za drugu djecu". Allem je iskušao različita područja aktivizma i napokon je postao urbani aktivist. Trenutno je dio organizacije koja se zove 7arte, gdje volontira za "GreenFestival". Za Allema prioritet nije pripadanje organizaciji. Često organizira akcije sa svojim prijateljima unutar neformalnih grupa. Allemova obitelj već dugo vrije me živi u Mitrovici i ne želi vidjeti dom u lošem stanju, zato želi učiniti svoj grad boljim mjestom. „Ovdje u Mitrovici nemamo mnogo zelenih prostora, javnih prostora, ali imamo stare prostore koji se ne koriste“. U zadnje se vrijeme Allemova skupina bavi slikanjem vanjskih zidova.

Allemov aktivistički savjet: Ne trebate biti članovi grupe da napravite promjenu u svom gradu. Jednostavno okupite prijatelje i pokrenite mali projekt. U budućnosti ćete dobiti više iskustva i projekti će postati veći.

5

Cinematograful Buiucani:
**Priča uspjeha urbanog
aktivizma mladih**

.....

Chishinau,
Republika Moldavija

Cinematograful Buiucani

Ljetno kino u Chishinau

U sovjetska vremena, na mnogim zelenim površinama i u javnim parkovima, sastavljalо se takozvana „ljetna kazališta“, koja su igrala značajnu ulogu u promicanju kulture i obrazovanja unutar susjedstava. Lokalne zajednice imale su prostor za plesanje, pjevanje i improvizirano kazalište. Chisinau je poznat po velikim zelenim područjima koja odvajaju gradske četvrti. Ne iznenađuje činjenica da se nakon raspada Sovjetskog Saveza napustilo koncept ljetnih kazališta.

Kad sam se preselio u Chisinau 2010 kako bih studirao, živio sam pokraj jednog od ovih prostora, u kojem se nalazilo napušteno ljetno kazalište. Par godina kasnije, sjedio sam se kako bih mogao pokušati ponovno otvoriti ljetno kazalište. Podijelio sam ideju s nekoliko prijatelja koji su podržali inicijativu. Uskoro smo formirali malu grupu ljudi koji su bili spremni za posao. Osobno sam vrlo strastven oko filmova i zamišljao sam utjecaj koji je naše ljetno kino moglo imati na naše susjedstvo. Četvrti u Moldaviji su vrlo podijeljenе, obično na zajednice koje govore ruski ili rumunjski jezik. Prikazivanjem filmova iz

cijelog svijeta te na različitim jezicima, htjeli smo dokazati da je svijet mnogo veći i raznolikiji nego što obično mislimo, te da postoje mnoge prednosti izvan našeg jezičnog mjejhura. Dodatno, planirali smo obrazovati tinejdžere putem filma kako bi postali aktivnim članovima našeg društva.

S ovom vizijom i mnogo entuzijazma bacili smo se na posao. Kontaktirali smo općinu i opisali ideju. Nije bilo potrebe za većim ulaganjima, samo oko 1300 Eura za opremu za prikazivanje filma. Infrastruktura sovjetskog kazališta bila je dobra pa nije bilo potrebe za većim renovacijama. Nažalost, odgovori općine bili su razočaravajući. Više odjela reklo nam je da podržavaju našu ideju. Ipak, nisu bili spremni podržati nas finansijski. Nakon toga, kontaktirao sam velike privatne tvrtke u Moldaviji, one najbogatije. Ni to nije upalilo. Dvije godine kasnije, pročitao sam članak o projektnim sredstvima Europske kulturne zaklade. ECF je bio spreman financirati do 10000 Eura za projekte vezane uz lokalne zajednice. Uspješno sam prijavio našu ideju ljetnih kina i primio subvenciju iz zaklade od 7730 Eura u početku 2016. godine. U svibnju smo počeli planirati renovaciju kazališta i kratko nakon toga smo trebali krenuti s prikazivanjem filmova, potpuno besplatno za zainteresirane građane. Prijavili smo se sa svom potrebnom dokumentacijom općini, no proces je morao proći pet do šest različitih odjela.

Ovaj proces nije trebao trajati više od tri mjeseca no na kraju je potrajan gotovo dvije godine. U lipnju 2017, dobili smo ko-

načno odobrenje i renovirali kino unutar tri tjedna. Napokon, u srpnju 2017, četiri godine nakon prve ideje, imali smo službenu ceremoniju "Cinematograful Buiucani". Kako smo i planirali 2013, prikazivali smo filmove iz cijelog svijeta, potpuno besplatno. Od 2016. do 2018. prikazali smo više od 200 filmova, počevši od Hollywoodskih blockbustera do remek djela mlađih moldavijskih redatelja. Bili smo domaćini nekoliko nacionalnih filmskih festivala i koncerata. Naše se kino nastavlja i u 2019. Danas, područje parka je modernizirano. Općina je postavila novu rasvjetu, igrališta i područja za tjelovježbu.

Iz mojeg iskustva s ovim projektom, dao bih savjet vama, mladim aktivistima: Prije svega, nikad ne odustajte ako vjerujete da je vaša ideja vrijedna provedbe (unatoč svim preprekama, uvijek ima netko tko će vam pomoći). Drugi, nemojte imati previsoka očekivanja. Mnogo je lakše ako si dopustite da sve stvari ne idu nužno po prvotnom planu. Na kraju, ne zaboravite tražiti prave ljude, i omogućite im da u

potpunosti sudjeluju u provedbi projekta s vama.

Nicolai Chirnev

osnivač "Cinematograful Buiucani"

Urbani aktivist i sudionik na Treningu za trenere u Istanbulu

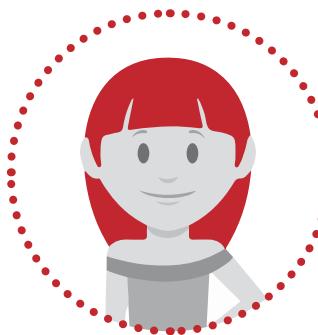
6

**Koraci urbanog aktivizma:
Od sudionika do
trenera**

.....

Nakon međunarodne i regionalne faze Urban Stepsa, javili smo se trima sudionicama: Lusine iz Aremenije, Daria iz St. Petersburga i Merisa iz Bosne i Hercegovine. Sve su sudjelovale na Treningu za trenere u Istanbulu te postale trenerice (članice pripremnog tima) na pojedinim regionalnim treninzima. Naš cilj za intervju bio je saznati više o njihovom aktivizmu i iskustvu prijenosa znanja. Zato smo ih pitali da nam kažu o svoju iskustvu tranzicije od sudionica do trenerica.

Lusine
Berd, Armenija

Daria
St. Petersburg, Rusija

Merisa
Tuzla, Bosna i Hercegovina

Ukratko se predstavi.

Lusine: Dolazim iz malog grada Berda, na sjeveroistoku Armenije. Studiram u području ljudskih prava i demokratizacije, radim kao braniteljica prava žena. Zainteresirana sam za pitanja roda, feminizma (kao globalnog fenomena i Islamskog feminizma) i izgradnje mira. Bila sam uključena u inicijativu Žene u crnom, Armenijskoj inicijativi za izgradnju mira te jedna od osnivačica Frontline Youth Networka, mreže usmjerene na osnaživanje mladih ljudi iz ruralnih zajednica da postanu zagovaratelji demokracije, civilnog društva i jednakih prava.

Daria: Izvorno sam iz St. Petersburga, kulturnog središta Rusije i grada bijelih noći. Moj rad u kompaniji za međunarodni razvoj omogućuje mi bliski kontakt s gradskim planiranjem, planiranjem krajolika i gradskih četvrti na svakodnevnoj bazi. Pomalo imam osjećaj da utje-

čem i na neke od odluka u urbanom planiranju u svojem gradu. Moja diploma u području urbanog planiranja i prostornog razvoja dovela me do volontiranja u povezanim područjima. Uvijek je bilo projekata o stvaranju kulturnih centara u četvrtima, obnavljanje spomenika u starom gradu, parada Dana na biciklu, odvajanja otpada, podrške lokalnim feminističkim zajednicama i drugih pokreta u koje sam se uključila.

Merisa: Dolazim iz Tuzle, u Bosni i Hercegovini. Moj aktivistički angažman u Omladinskom pokretu Revolt, koji je neutralna omladinska organizacija studenata iz Tuzle. Udruga je od osnivanja koordinirala i provela niz inovativnih lokalnih akcija i zagovaračkih kampanja u regiji Tuzle. Revoltova misija uključuje izgradnju snažnog i aktivnog civilnog društva. To čini kroz veću participaciju mladih te podizanje svijesti o ključnim izazovima i vrijednostima demokracije, društvene

pravde, mira i nenasilja, pravednog obrazovanja i zdravstvenog sustava, rodne jednakosti te ekološke osviještenosti. Revolt pomaže mladim ljudima u borbi protiv nacionalizma, nepravde, klasne nejednakosti, korupcije, diskriminacije, nasilja, segregacije, neodgovornih i negativnih autoriteta.

Što te motivira u tvojem aktivističkom radu? Što te pokreće?

Lusine: U mojim ranim studijskim godinama, počela sam volontirati u lokalnoj udruzi koja je radila na pravima žena: tamo sam se upoznala s osjetljivim pitanjima poput seksualnog i reproduktivnog zdravlja i problematike prava, rodнog nasilja, spolno selektivnog pobačaja i sličnog. Postala sam aktivnija u ovom polju organiziranjem javnih događaja i treninzima sa svrhom dizanja svijesti. Aktivirajući se u području ženskih prava postala sam svjesnija i odgovornija oko dijeljenja znanja i iskustva koja sam stekla.

Daria: Tek kad sam se ozbiljno počela baviti aktivizmom, shvatila sam koliko to zahtjevan proces može biti: uvijek se nosite s borbom za dobivanje dozvole za bilo kakav tip aktivizma u mojoj zemlji, zbog iscrpljujućih birokratskih zahtjeva. Nekad se i ljutiti i skeptični ljudi protive vašoj ideji. Ali rezultat projekta uvijek je rezultat niza malenih koraka, koji su nastali zajedničkim radom skupine ljudi u kojoj su svi jednako bitni, taj proces je ono što me inspirira.

"Vjerujem da aktivizam ujedinjuje ljudе"

sa zajedničkim idejama za bolji život."

Merisa: Ono što me motivira je činjenica da živimo u fašističkom, heteronormativnom i patrijarhalnom društvu, što utječe na javni ali i moj privatni život.

"Imam dužnost i obvezu boriti se za vrijednosti koje živim i zagovaram"

Bila si sudionica na međunarodnoj aktivnosti u Istanbulu. Što te je motiviralo da postaneš članicom pripremnog tima na regionalnim treninzima?

Lusine:

"Trening u Istanbulu bio je moj prvi korak u novo otkriveni svijet zelenog i urbanog aktivizma."

Imam osjećaj da svi trebamo brinuti o ovoj tematiki te da moramo djelovati da stvorimo bolju uskladenost između

ljudi i prirode. Kroz ovaj trening osjećala sam se odgovornom podijeliti informacije i iskustvo koje sam stekla sa svojim prijateljima i kolegama. Sudjelovanje u pripremnom timu na regionalnom dogadaju bilo je toplo iskustvo koje mi je upravo to omogućilo.

Daria: Upoznala sam kreativne, iskusne ljude pune energije koji vode svoje zajednice kroz urbani aktivizam u poljima zagovaranja i projektnog menadžmenta. Radionica u Istanbulu bila je za mene nevjerojatno informativna i na njoj sam shvatila da želim proširiti znanje koje sam stekla na Treningu za trenere (iako još nisam bila uvjerenja u svoje sposobnosti podučavanja).

Merisa: Prije nego sam postala sudionica na Treneru za trenere, istraživala sam koncept Alternativne urbanizacije, radila na lokalnim akcijama u liniji s tematikom treninga, te se direktno nosila s problemima koje adresira alternativna urbanizacija. Ono što me motiviralo da postanem dijelom pripremnog tima, bili su ljudi i atmosfera Treninga za trenere, njihova uključenost i posvećenost temama, te rad i želja za prenijeti taj osjećaj novim sudionicima na regionalnim treningima.

Je li Trening za trenere u Istanbulu bio tvoje prvo iskustvo urbane aktivistice?

Lusine: Da, Trening za trenere bio je moje prvo iskustvo urbane aktivistice. Danas sam uključena i u CDN-ovu radnu grupu za Alternativnu urbanizaciju.

Daria: Prije uključivanja u projekt Urban steps, sudjelovala sam u par studijskih projekata i volonterskih projekata bazičnih na urbanom aktivizmu i prostornom planiranju. Neki od ovih projekata

nisu završili s velikim ishodima, nego nekom malom ali značajnom promjenom. Nakon sudjelovanja na Treningu za trenere, pronašla sam nove kontakte s grupom istomišljenika i stvorila mrežu urbanih aktivista kod kuće, u St. Petersburgu i obližnjim gradovima.

Merisa: Trening u Istanbulu bio je moje prvo iskustvo s urbanim aktivizmom na toj razini. Prije sam radila na nekoliko manjih aktivnosti vezanih uz urbani aktivizam.

Kakva je bila tranzicija od sudionika do člana pripremnog tima?

Lusine: Bilo mi je to prvo iskustvo člana pripremnog tima u međukulturnom okruženju. Kao rezultat stekla sam mnogo vještina o planiranju, organiziranju i evaluiranju međunarodnog događaja, u ovom slučaju regionalnog treninga. Bilo je to zaista lijepo iskustvo.

Daria: Oklijevanje mi je definiralo poступak prijave za poziciju u pripremnom timu. Iskreno, od početka sam znala da smo svi uglavnom neiskusni ali nisam mogla zamisliti da će stvarno imati ulogu koja će biti od pomoći. Ipak, prihvatile sam rizik i prijavila se. Uskoro sam saznaла da sam primljena u međunarodni pripremni tim i tako je putovanje počelo.

Merisa: Ta tranzicija je trajala nekoliko mjeseci. U jednom sam trenutku sam stvarno prihvatile taj osjećaj da sam postala članica pripremnog tima, što je bio velik užitak. U toj tranziciji, uspjela sam prenijeti ideje, vrijednosti i praktične vještine ljudima koji su bili ne samo strastveni oko urbanog aktivizma, nego i dijele zelene perspektive, poput protivljenja konzumerizmu i kapitalizmu.

Koji su bili najveći izazovi iz uloge članice regionalnog pripremnog tima?

Lusine: Najveći izazov bio je briga da nećemo uspjeti prenijeti poruku koju želimo prenijeti te da ćemo izgubiti kontrolu nad pojedinim sesijama. Na moju radost, te se brige nisu obistinile.

Daria: Ne bih rekla da mi je bilo lako pomoći s organizacijom treninga u Bjelorusiji. Prije svega, organizacija je zahtjevala redovite online sastanke članova tima. Tamo bismo dijelili zaduženja unutar grupe i svaki put kad bih imala pitanja bismo ih zajedno diskutirali. Ipak, najveći je problem bio improvizacija kad sam se prvi (srećom i zadnji) put srela s kritikom sudionika na prvi dan regionalnog treninga. Neki od sudionika nisu bili zadovoljni sa zadacima koje su dobili i uhvatila me panika. Ali kako kažu „mirno more nije stvorilo dobrog mornara“, nekako sam se sjetila dobrih odgovora na pitanja sudionika i našli smo zajednički jezik sa sudionicima.

Merisa: Najveći izazovi na regionalnom treningu ticali su se prijenosa mog iskustva na druge te dvojba hoće li moje iskustvo biti dovoljno za poziciju koju sam imala. Urbani aktivizam nije nužno moje specifično polje aktivizma, no regionalni me trening motivirao da se više pozabavim praksama urbanog aktivizma

Svaki od regionalnih treninga imao je specifičan fokus. Koji je bio fokus tvojeg regionalnog treninga i zašto je on značajan za tvoju regiju?

Lusine: Tema regionalnog treninga za Kavkaz i Tursku koji se održao u Batumiju u Gruziji, bila je „Sudjelovanje u javnom

životu kroz uključiv javni prijevoz“. Tema je razvijena kroz dubinsku analizu regije na Treningu za trenere. Postojanje zelenog, inkluzivnog i sigurnog javnog prijevoza u našoj regiji put je prema zelenijem urbanizmu.

Daria: Naš regionalni trening održan je pod nazivom „Uloga javnih prostora u izgradnji zajednice“. Trening se održao u Grodnu u Bjelorusiji. Imali smo sudionike iz Rusije, Ukrajine, Moldavije i Bjelorusije, a svaki je imao svoju percepciju onoga što je urbani aktivizam. Planirali smo doći do zajedničke odluke o tome što treba poduzeti kako bi se poboljšalo život u njihovim susjedstvima. Očekivalo se da će sudionici mobilizirati svoje kolege zainteresirane u urbanu promjenu te da će organizirati zajedničke događaje u svojim zemljama uz podršku CDN-a i članica organizacija.

Merisa: Tema regionalnog treninga u Beogradu bila je „Javni prostori i socijalna politika“. Za moju regiju, tema je vrlo važna jer postoji manjak sudjelovanja mladih u borbi za javne prostore kao i manjak uključenosti mladih ljudi u rad gradskih administracija. Dodatno, postoje problemi s javnim prijevozom, pristupa javnim institucijama te marginaliziranim društvenim skupinama.

Koji su ti daljnji planovi u području urbanog aktivizma?

Lusine: Kao rezultat ovog projekta, inspirirana sam do mjere da sam postala članica CDN-ove radne grupe za Alternativnu urbanizaciju.

Daria: Glede mojih interesa u polju urbanizacije, postavila sam si cilj pronaći moj posao iz snova, postati urbanom planericom. Uz to, volontirat ću na lokalnim i međunarodnim projektima kako

Želiš naučiti više o Zelenim gradovima i Alternativnoj urbanizaciji?

bih razmijenila znanja i proširila svoje poglede. Osjećam se i spremnom pristupiti CDN-u s idejama za nove projekte. U nadolazećim projektima nalazi se jedan koji će biti posvećen razvoju obalnih područja u St. Petersburgu. Još jedan događaj kojem se veselim, radi se o CDN-ovom i FYEG-ovom projektu „The Glass Ceiling Is Not Your Limit“ u Budimpešti. Projekt se bavi rodnom nejednakosću i njenim ishodima. Oba događaja, po mom mišljenju, će rezultirati promjenom u urbanim zajednicama kojima pripadamo.

Merisa: Moji planovi za daljnji rad u polju urbanog aktivizma su identifikacija glavnih problema na kojima bi se moglo strateški raditi, uključujući veće radne grupe koje već rade na sličnim problemima. Dodatno, planiram se uključiti više u svoju lokalnu zajednicu, organizaciju u kojoj volontiram te pojačati veze s ljudima koji me okružuju. Planiram se posvetiti radu u CDN-ovoj radnoj grupi za Alternativnu urbanizaciju kako bih postigla navedene ciljeve.

.....

Prijavi se na **Urban Steps For Resilient Future** online tečaj koji su razvili CDN i Green European Foundation

Klikni ovdje:
www.mygreenlearning.eu

Online tečaj upoznaje mlade polaznike s urbanim zajednicama, osnažuje ih da oblikuju i poboljšaju svoje zajednice, te da u konačnici stvore održive zelene gradove bazirane na principima uključivosti i demokracije. Tečaj se sastoji od uvida u različite koncepte vezane uz javne prostore i urbane commonse, istraživanja različitih primjera urbanog aktivizma te grassroot i poduzetničkih inicijativa, ilustracija urbanih problema i prijedloga dobroih praksi.

7

Lokalne akcije

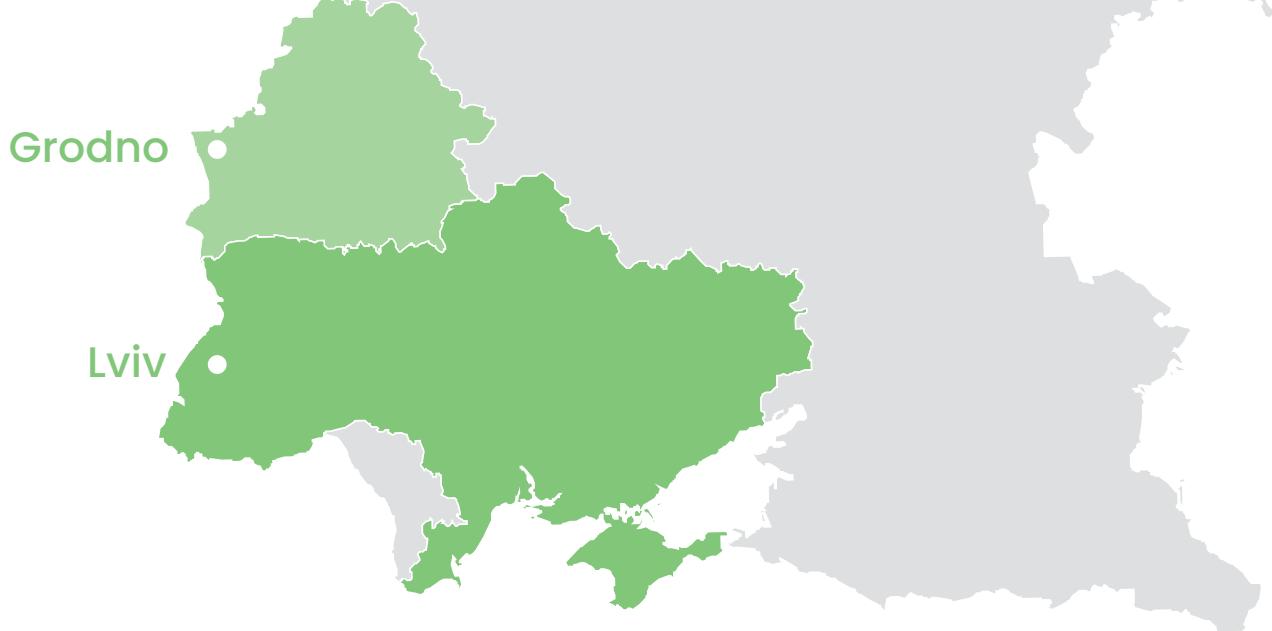
.....

RUMB

BALKAN 1

BALKAN 2

KAVKAZ

Lokalne akcije:

RUMB

“Mobilne rampe u centru Grodno”

Tko: Yuri Puchko

Gdje: Grodno, Bjelorusija

Tip: prijevoz, inkluzija, društvenost

Yuri se kroz svoj projekt bori s problemom mnogih javnih prostora (javnih ustanova, kafića, restorana) u centru Grodnog, koji su teško pristupljivi osobama s ograničenim sposobnostima kretanja (osobama s poteškoćama u kretanju, majkama s kolicima, turistima s velikom prtljagom). Cilj je akcije boriti se okoliš bez barijera za osobe s posebnim potrebama u centru Grodnog, kako bi njihovo sudjelovanje u gradskom životu postalo lakše i bogatije. Yuri lobira za mobilne rampe u centru grada pregovarajući s vlasnicima lokalnih dućana te provodeći malu kampanju dizanja svijesti o problemu.

“Kreativni urbanizam”

Tko: NGO “Ray of change”

Gdje: Lviv, Ukrajina

Tip: edukacija, kreativnost, ekologija

U lokalnoj četvrti Syhiv u Lvivu, grupa planira u suradnji s drugim lokalnim udruženjima, pretvoriti napušteni objekt u prvu zonu kreativne umjetnosti za ekološke teme. Mladi ljudi iz susjedstva će biti uključeni u proces. Ray of change želi potaknuti mlade ljude da budu kreativni i razmisle o okolišnoj dimenziji za transformaciju napuštenog objekta. Na ovaj način, projekt doprinosi izgradnji zajednice među mladim ljudima u Syhivu. U bliskoj budućnosti, daljnje umjetničke zone se planiraju uz pomoć lokalne zajednice i Sveučilišta.

Lokalne akcije:
Balkan 1

“Vrijeme je novac”

Tko: Irdi Ismaili

Gdje: Tirana, Albanija

Tip: prijevoz, inkluzija, kreativnost

Grupa mladih ljudi iz Albanije bori se s problemom javnog prijevoza u Tirani. Manjak informacija postaje isprika da prijevozne kompanije iskorištavaju putnike i ne nude cijelovitu uslugu javnog prijevoza. Busevi nikad ne dolaze na vrijeme, i ne postoji sustav kontrole. Imajući to na umu, grupa je proučavala raspored dolazaka buseva i pružila građanima jasne informacije o rasporedu vožnji stavljući vlastiti vozni red na autobusne stanice jedne od najprometnijih linija u Tirani.

Lokalne akcije:
Balkan 1

“Tr Passageways 1.0”

Tko: Alba Kuci i Reada Lemnusha

Gdje: Tirana, Albanija

Tip: obnova susjedstva, okoliš

Na periferiji Tirane, mladi aktivisti provest će intervenciju kako bi doveli život u inače napušteno mjesto. Intervencija se sastoji od svjetlosnih instalacija u susjedstvima Tirane. Ideja je koristiti fluorescentne kamenčice kao materijal za popločivanje koji će dovesti život u prostor, dok sama intervencija ima minimalni utjecaj na okoliš. Proces instaliranja rasvjete će također uključivati zajednicu, jer će oni biti ti koji će postavljati kamenčice uz pomoć organizacijskog tima. Glavni cilj je učiniti prostor prihvatljivim za obitavanje i tijekom noći, promičući društveni život i pružajući jednostavno, jeftino rješenje ravnateljstvu.

“All about nature”

Tko: Albanian Young Greens

Gdje: Tirana, Albanija

Tip: okoliš, osvjećivanje, obrazovanje

Grupa mladih ljudi u Tirani će se baviti okolišnim problemima koji utječu na grad, sadnjom 15 stabala u okolišno ugroženoj četvrti u predgrađu. Ova aktivnost odvija se kao dio cilja dizanja svijesti o zaštiti okoliša u našim gradovima. Aktivnost će pratiti sastanak mladih ljudi u Albaniji i različitih stakeholdera zabrinutih problemom zaštite okoliša. Proces sadnje stabala bit će realiziran uz pomoć volontera i članova udruge. Indirektno, akcija će pomoći i u razvoju volontiranja mladih u Albaniji.

Lokalne akcije:
Balkan 1

"Kuprom Factory, Cultural intervention"

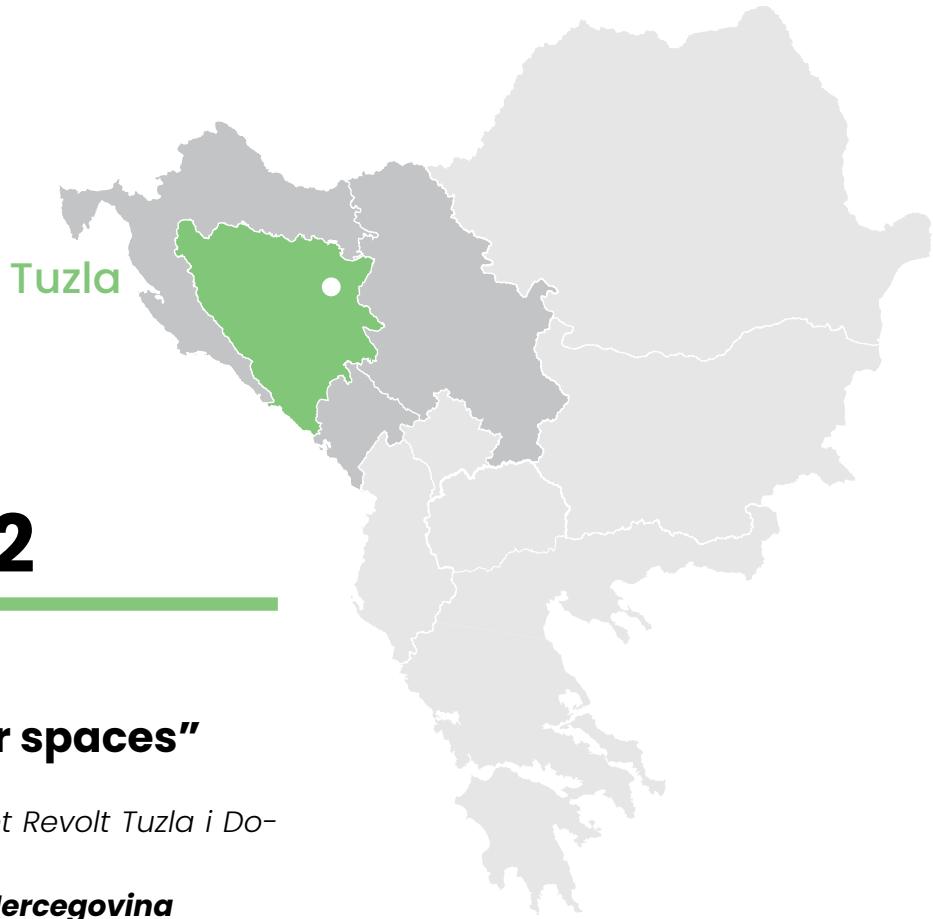
Tko: International Civil Association, 'Cultural Echoes' - Skopje

Gdje: **Skopje, Makedonija**

Tip: festival, ponovno korištenje prostora, osvjećivanje, promocija kulture

Lokalna akcija sastoji se od jednodnevнog dogаđaja, okupljanja građana s edukacijskim, promocijskim, kulturno-umjetničkim i ekološkim aktivnostima. Čitava aktivnost odvijat će se u napuštenom prostoru, tvornici Kuprom, i cilja na podizanje svijesti i predstavljanje mogućnosti za korištenje ove zgrade od strane lokalne zajednice. Kroz cijeli dan, velik broj aktivnosti će se održati na ovom mjestu: volontersko čišćenje unutrašnjosti i okolice zgrade, multidisciplinarni izložbeni prostor unutar tvornice, filmske projekcije filmova napravljenih na području tvornice, lokalni sajam, umjetnički performansi i govor, te glazbeni festival. Aktivnost će se promicati kroz 40 dana dugu kampanju.

Lokalne akcije: **Balkan 2**

"Our cities, our spaces"

Tko: Omladinski pokret Revolt Tuzla i Dobre Kote Sarajevo

Gdje: **Tuzla, Bosna i Hercegovina**

Tip: inkluzija, urbana intervencija

Ova se akcija sastojala od ponovnog korištenja napušenog prostora i oživljavanja okolnog područja. U sklopu projekta izgradio se šadran (gazebo), koji se može koristiti za opuštanje i zabavne sadržaje. Rezultat je otvoren prostor za mlađe i sve ostale građane koji će omogućiti okupljanje i provođenje različitih sadržaja, okupljanje mladih oko vlastitog prostora u akciji izgradnje. Također će se mlade staviti u kontakt s lokalnom vlasti i pružateljima komunalnih usluga. Uključivanje ulične rasvjete pokazalo se bitnim kako bi se osigurao siguran prostor i nakon nestanka danjeg svjetla.

Lokalne akcije:
Balkan 2

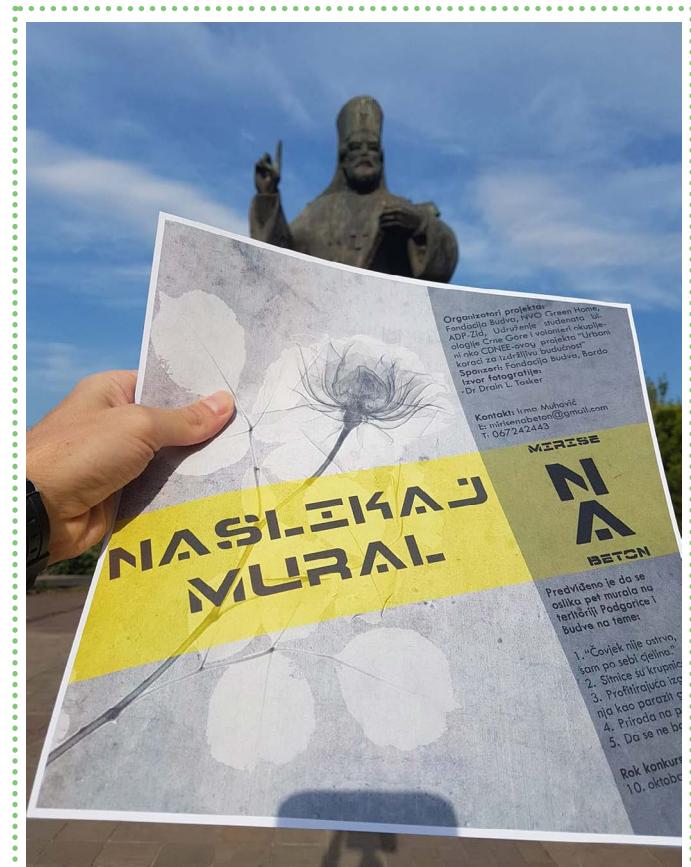
"Smells like Concrete"

Tko: 'NGO Green Home', 'ADP-Zid', 'Foundation Budva', 'Montenegrin Organisation of Biology Students Association'

Gdje: Budva i Podgorica, Crna Gora

Tip: inkluzija, osvjećivanje

Lokalna akcija sastojala se od razvoja nekoliko murala oslikanih na javnim objektima u nekoliko gradova u Crnoj Gori. Poziv za slikanje murala bio je otvoren svima, ali primarno mladim umjetnicima. Cilj akcije bio je uključivanje umjetnika i suradnika u diskurs o okolišnoj zaštiti te ukazati građanima na važnost teme.

Lokalne akcije:
Balkan 2

"Ethical vs. Fast Fashion"

Tko: Zelena omladina Srbije

Gdje: Beograd, Srbija

Tip: osvješćivanje, obrazovanje

Cilj projekta bio je educirati o modnoj industriji sadašnjice: uglavnom na problem brze mode. Organiziran je trodnevni događaj u sklopu kojeg je organizirano nekoliko predavanja o različitim aspektima brze mode, prikazivanje dokumentarnih filmova o okolišnim i društvenim posljedicama modne industrije, te radionica oslikavanja tekstilnih torbama s porukama koje će sudionici proširiti nakon radionice. Treći dan događaja organizirana je razmjena second-hand odjeće u javnom parku kako bi se promoviralo održive načine kupovanja.

HVALA i čestike
@zelenaomladina
na super događaju
koji su organizovali

Baku

Lokalne akcije: **Kavkaz**

"MIL Urban"

Tko: MIL Network

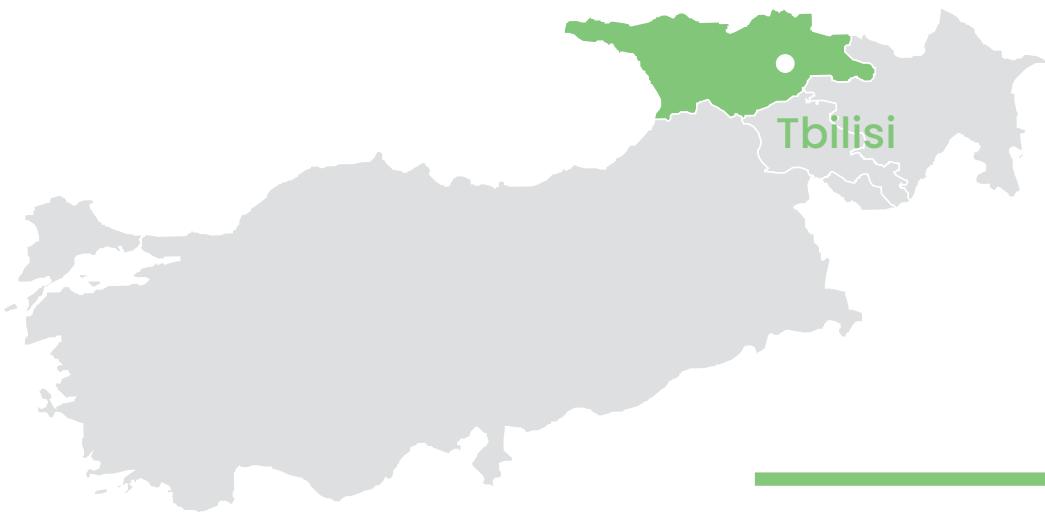
Gdje: Baku, Azerbajdžan

Tip: obrazovanje, urbana intervencija

Lokalna akcija koju je organizirao MIL Network, bavila se alternativnom urbanizacijom. Sastojala se od dvodnevnog treninga s gotovo 20 sudionika. U projekt je uključen i webinar na temu uvoda u Alternativnu urbanizaciju s predstavnicom CDN-ove radne grupe za Alternativnu urbanizaciju. Projekt se sastojao od radio-nica o održivim prijevoznim sustavima u gradu, izgradnji grada, dizajniranja okolišnih rješenja za grad Baku, urbanizacije i roda, te urbanog vrtlarstva.

Glavna postignuća i utjecaj našeg projekta bili su osvjećivanje mlađih ljudi o temama Alternativne urbanizacije te prijenos znanja i inspiracije na njih kako bi promijenili svoj odnos prema gradu u budućnosti.

Lokalne akcije: **Kavkaz**

“Two weeks of Tram”

Tko: Georgian Young Greens

Gdje: Tbilisi, Gruzija

Tip: prijevoz, održiva mobilnost, ekologija

Prioritet projekta bio je prijevoz i ekologija. Odlučeno je graditi projekt na ulaganju novca za izgradnju novih cesta u nove tramvajske tračnice. Tramvaji imaju mnoge prednosti poput povezivanja dalekih dijelova grada, smanjenja zagađenja i lakšeg pristupa za osobe s teškoćama u kretanju. Tbilisi, poput svojih sestrinskih gradova u regiji, nosi se sa značajnim okolišnim problemima. Više

od 70% stakleničkih plinova emitira se kroz prijevoz. S obzirom na ubrzani urbanizaciju, broj stanovnika grada je naglo porastao dok vlasti ulažu u proširenje cesta za motorna vozila.

Lokalna akcija sastojala se od provođenja zagovaračke kampanje za uvođenje tramvaja kod populacije Tbilisija. Cilj je bio pokazati na potrebu tramvaja kao rješenja problema vezanih uz gradski prijevoz. Nadalje, utjecalo se na političare i ostale stakeholder kroz lobiranje na građanskoj razini kroz period predsjedničkih izbora. Također se provela peticija za uvođenje tramvaja na web stranici gradske vijećnice Tbilisija kako bi se podsjetilo na hitnost teme, dok je gradska komisija radila na prostornom planiranju.

The infographic illustrates the environmental impact of different modes of transport. At the top, a modern tram is shown. Below it, a bus is shown, followed by a row of 100 yellow taxis. The text at the bottom reads "#მოავაითაბილისებრი" and "younggreens.ge".

Lokalne akcije:
Kavkaz

“Prototyping Timetable”

Tko: Yerevand Abrahamyan

Gdje: **Yerevan, Armenija**

Tip: mobilnost

Početna točka lokalne akcije bila je identificirati glavne autobusne linije koje koriste studenti. U skladu s time, održali su sastanci s predstavnicima Yerevanskih četvrti i odabranim autobusnim agencijama kako bi se prikupile informacije i materijali. Nakon ispunjavanja ovog zadatka, pripremljene su informacije o odabranim autobusnim linijama, poput vremena polazaka, početnih i završnih ciljeva. Kao konačni ishod akcije, pripremljene su offline verzije informativnih postera o autobusnim linijama te je pripremljena strategija za objavu online verzije materijala.

“Public Transport User Manner”

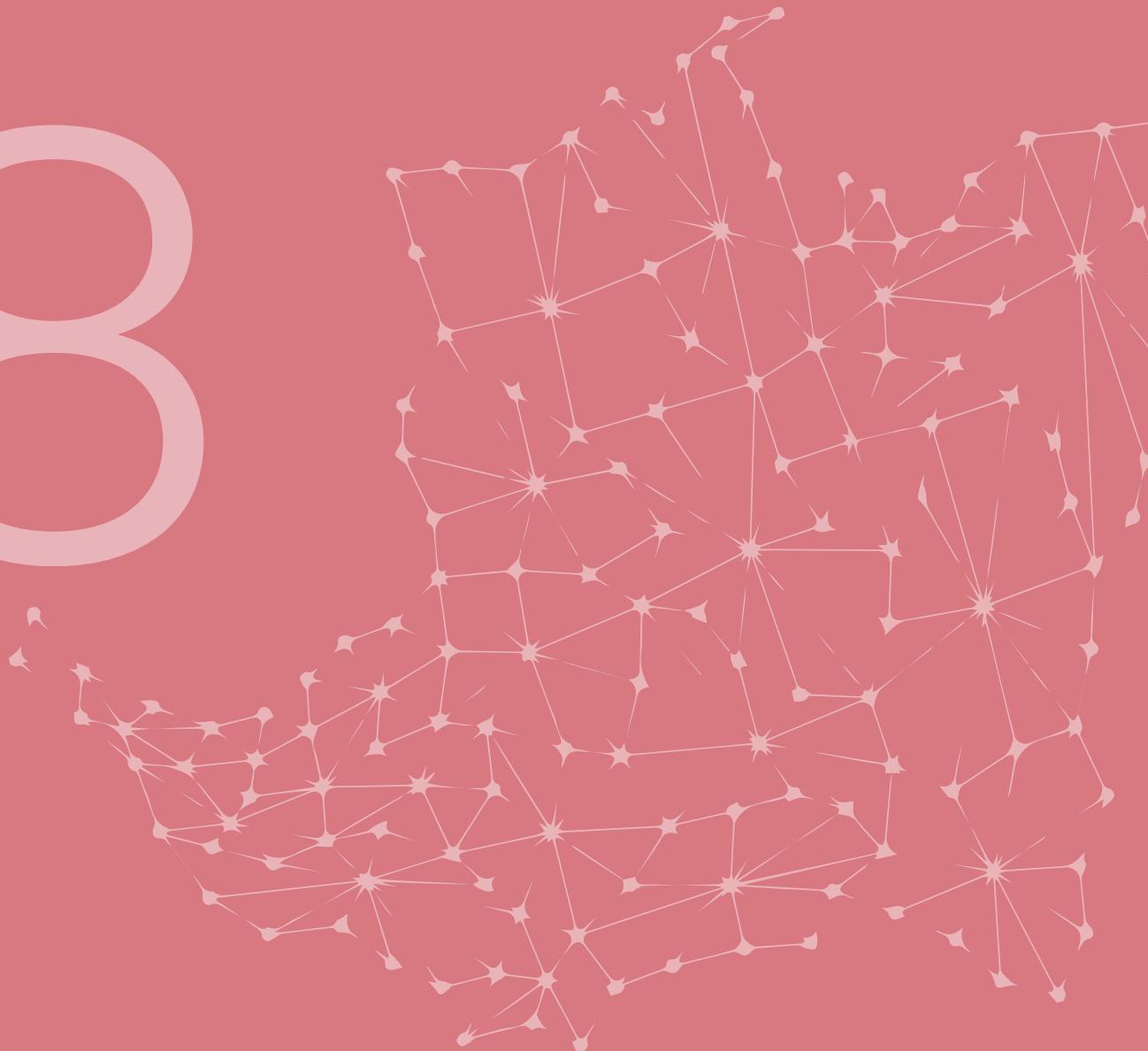
Tko: Frontline Youth Network

Gdje: **Yerevan, Armenija**

Tip: javni prijevoz, inkluzija

Kao dio lokalne akcije, pripremljene su osobne priče temeljene na stvarnim problemima ljudi u javnom prijevozu i alternativna rješenja su prezentirana uz humorističnu interpretaciju stvarnosti. Teme ovih priča bile su: seksualno zlostavljanje, slobodan prostor, poštivanje drugih, vremenska učinkovitost itd. Jedan od primjera: "Bok! Ovo je Armen. On koristi javni prijevoz svaki dan. Prije ulaska u tramvaj pušta druge da izadu. Pametan je i nježan. Budi poput Armena!" Cilj projekta bio je doprinijeti uključivom javnom prijevozu. To je učinjeno dizanjem svijesti o relevantnim problemima u korištenju javnog prijevoza, poticanjem pozitivne promjene i korištenjem humora kao alata u osvješćivanju putnika. Teme koje se adresiralo inače su osjetljive za raspravljanje, a tiču se prava na mobilnost, nediskriminacije i uključivog prijevoza, rodnog zlostavljanja u javnom prijevozu itd.

8

Kutija alata za tvoj zakon projekt

Imaš ideju kako promijeniti svijet ili samo svoj kvart? Primjetio si nešto u svojem susjedstvu, ulici ili gradu što te smeta i imaš ideju kako to promijeniti? Uzmi svoje poznavanje lokalnog konteksta ili neražvijenu ideju i hrabro se baci na čitanje jer ćeš do kraja ovog odjeljka biti opremljen alatima koji će ti pomoći za stvaranje stvarnog, izvedivog projekta!

Ako si na samom početku i imaš mutnu ideju oko onoga što želiš promijeniti, kreni od naslova „Stablo problema i rješenja“. Ondje ćeš naći pomoći u razumijevanju mogućeg razmijera promjene i kako ju postići. Ako već imaš vizualiziran projekt ili ideju, priredi na naslov „Ciljevi i metode“. Ostali alati u ovom paketu pomoći će ti s različitim slojevima tvoje projektne ideje i podsjetiti te na ostale dijelove projekta o kojima valja razmisliti.

Koji alati su najbolji za tebe i tvoj projekt u konačnici će biti tvoja procjena. Ne očekuj da ćeš postati stručnjak u projektnom menadžmentu nakon čitanja ovih alata. Nitko ne očekuje od tebe da budeš stručnjak odmah, normalno je da ti nejasni dijelovi razvoja projekta izazovu frustraciju, no upravo ona će te tjerati naprijed prema cilju razvoja dobrog projekta. Sve što trebaš učiniti je odabrati jedan ili čak sve alate i isprobati ih. Vjeruj nam, dugoročno će ti svaki od njih pomoći!

Stablo problema i rješenja

.....

Glavna ideja metode „**Stablo problema**“ je postaviti pitanje ZAŠTO. Zašto se nešto dogada, zašto se problem ponavlja. Postavljanje pitanja ZAŠTO na već definirani problem pomoći će ti prokopati dublje i dobiti uvid u „ekosustav problema“.

Najlakši je način za stvaranje Stabla problema napisati postojeći problem na papir ili flipchart te onda ispod napisati odgovor na pitanje zašto do problema dolazi. Ne brini ako se tema isprva čini širokom jer će ju Stablo problema pojednostaviti. Problem koji si napisao u centar papira postaje deblo stabla. Opis ne treba biti opširan jer će ga korijeni i grane razraditi, no **trebao bi opisivati stvarni problem oko kojeg si strastven**.

Potom, identificiraj uzroke glavnog problema, oni postaju korijenje. Zatim, identificiraj posljedice glavnog problema, oni postaju grane stabla. Ovi uzroci i posljedice mogu biti napisani na post-ite ili kartice, kako bi se mogli postaviti uzročno-posljedičnom logikom. U srcu vježbe je diskusija, debata i dijalog koji stvara postavljanje i premještanje, te grana-je korijenja i grana (poput mentalne mape).

Deblo predstavlja glavni problem. Korijenje predstavlja uzroke glavnog problema, dok grane predstavljaju efekte koje problem proizvodi.

Stablo rješenja (metoda) razvija se obrtanjem negativnih izjava koje formiraju Stablo problema u pozitivne izjave. Na primjer, uzrok iz Stabla problema poput „manjak znanja“ postao bi metoda poput „podizanja razine znanja“. Stablo rješenja (metoda) demonstrira odnos sredstva-cilj između pojedinih metoda.

Problem

Neaktivni mladi u urbanim područjima u Istočnoj Europi

Zašto?

Mladi ljudi ne osjećaju se motiviranim aktivno sudjelovati u javnom životu u gradu.

Zašto?

Mladi ljudi nemaju povjerenja u promjenu sustava i nemaju osjećaj pripadanja specifičnoj skupini.

Zašto?

Osjećaju se kao da nemaju moć napraviti promjenu ili ne znaju kako dovesti do promjene.

Zašto?

Postoji manjak informacija o dobrom primjerima aktivističkih organizacija koje treba pratiti

Zašto?

Mediji ne prikazuju ulogu aktivističkih skupina i njihovih aktivnosti

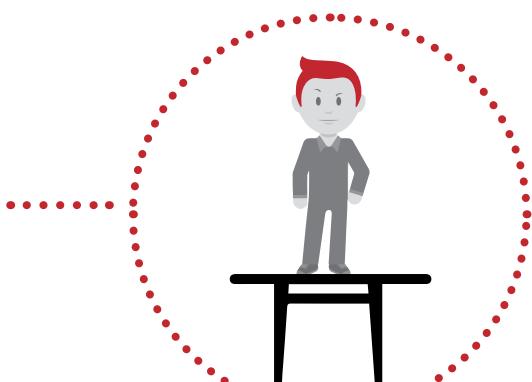
Zašto?

Ciljevi i metode

Provđimo misaonu vježbu:

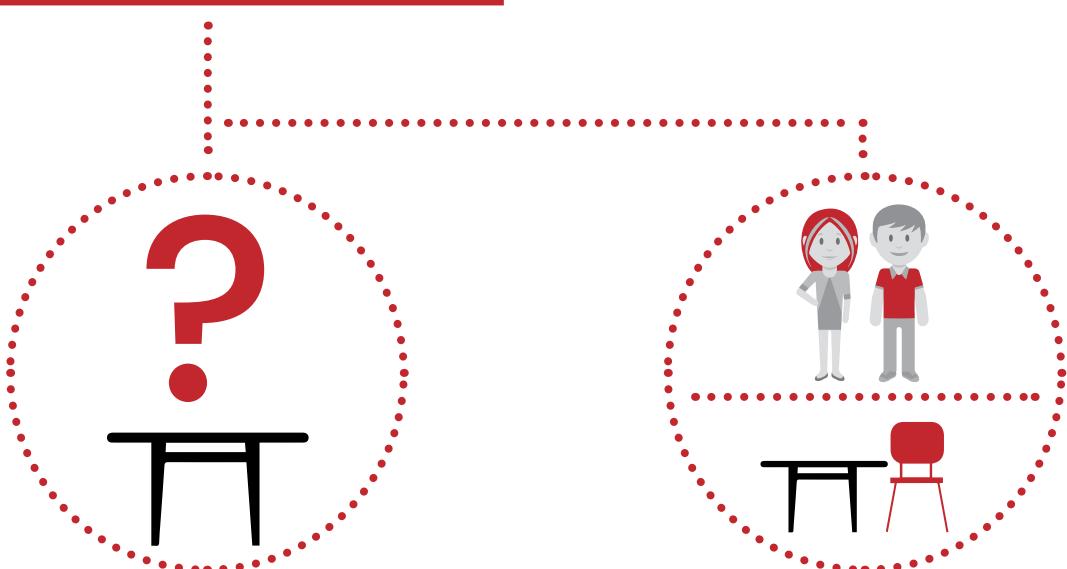
Zamisli da se ispred tebe nalazi stol, dan ti je zadatak da se popneš na njega bez da koristiš ruke. Uzmi malo vremena da razmisliš kako ćeš to napraviti. Što ćeš učiniti?

Nakon malo promišljanja, rezultat će biti postignut: obližnja grupa ljudi će te podignuti na stol, ili ćeš privući stolicu da se popneš, ili ćeš smisliti treću opciju. Vrijeme za refleksiju: što se dogodilo? Zaboravi da ti je dan zadatak. Počni analizirati trenutak kad si počeo razmišljati o penjanju na stol. Koje su ti misli i ideje prošle kroz glavu?

Imao si cilj:

Popni se na stol bez korištenja ruku

Imao si metode:

1. Prouči i evaluiraj situaciju
2. Popni se na stol

Imao si aktivnost:

1. Promotrio si sobu za bilo što i bilo koga od pomoći
2. Pitao si nekoga u sobi za pomoć
3. Dovukao si stolicu do stola

Svaki projekt ima ciljeve, metode i aktivnosti.

Što je obično naš **cilj**?

Labavo pravilo:

- Cilj je razlog za aktivnost.
- Metoda može biti nekoliko, metode su načini za ostvarivanje cilja.
- Aktivnosti obično imaju više, svaka aktivnost može odgovarati istoj metodi.

Svaki projekt cilja na PROMJENU:

Ne sviđa mi se što sam žedan, tako da će otići po čašu vode. Ne sviđa mi se što nema zelenih prostora u mojoj susjedstvu tako da će posaditi nekoliko stabala. Ne sviđa mi se što je javni prostor rodno segregiran tako da će postaviti rodnu umjetnost na javne telefonske govornice. Ali koji cilj bismo adresirali s tim aktivnostima?

Svaki projekt počinje s ciljem i metodama, NE s aktivnostima.

Jednadžba je vrlo jednostavna:

problem + ljudi + mjesto.

Na primjer:

Ovaj projekt cilja povećati zeleni urbani aktivizam u gradovima Istočne Europe.

Metode.

Tvoje metode opisuju kako će projekt ili aktivnost pokušati ostvariti tvoj cilj. One su praktični, ostvarivi prioriteti i lako ih je popisati u obliku liste.

Na primjer:

Ovaj projekt cilja povećati zeleni urbani aktivizam u gradovima Istočne Europe.

Naše metode su:

- Pružiti kvalitetne akreditirane treninge u području zelenog urbanog aktivizma;
- Obrazovati mlade o projektnom menadžmentu i zagovaranju;
- Istražiti i uspostaviti suradnju s inicijativama/organizacijama/urbanim aktivistima koji se na lokalnoj razini bore s istim problemima.

Ako želiš razviti metode koje ne samo odgovaraju tvojem cilju, nego su i ostvarive, predloženo je da se koristi SMART (Specific, Measurable, Achievable, Relevant, Time-bound) tehnikom:

1. **Specifičnost** – razmisli o pitanjima tko, što, kada, gdje, zašto i kako u razvoju metoda. Isto onako kao što si činio pri razvoju cilja.
2. **Mjerljivost** – uključi brojčane ili opisne mjere. Na primjer: jedan trening, tri puta tjedno.
3. **Analiza ostvarivosti** – razmisli o resursima koji su potrebni i postavi ostvariv cilj.
4. **Relevantnost** – osiguraj da je cilj projekta kompatibilan s konačnim (abstraktnim) ciljem. Ne boj se mijenjanja metoda u potpunosti ako shvatiš da ne pridonose cilju, jer njihov razvoj često postaje put pokušaja i pogreške.
5. **Tajming** – postavi realistične rokove za ostvarivanje pojedinih faza unutar projekta

Svakako ostani svjestan činjenice da se metode mogu mijenjati i kroz proces provedbe projekta. Ako shvatiš da nešto realistično ne funkcioniira, možeš zamijeniti metodu kako bi lakše postigao svoj cilj.

PESTEL ANALIZA

PESTEL je koristan alat koji omogućuje urbanim aktivistima identificiranje spektra faktora koji mogu utjecati na njihove projekte i akcije. Skraćenica PESTEL predstavlja političke, ekonomске, društvene, tehnološke, okolišne i pravne aspekte. Ovih šest faktora obično nisu pod našom kontrolom kad razmišljamo o organizaciji projekta/akcije. Ipak, oni imaju potencijala značajno utjecati na njihove rezultate. PESTEL analiza provodi se listanjem koliko god faktora se može navesti pod pojedinom kategorijom koji bi mogli imati utjecaj na planirani projekt/akciju. Sve kategorije su povezane i granice među njima su često nejasne. Uronimo dublje u što svaka kategorija podrazumijeva na praktičnoj razini.

1. Politički faktori mogu se ticati stanja zakona o javnim okupljanjima, aktivizmu i protestnom ponašanju. Ako provodiš lokalnu akciju, trebao bi se pitati kakve su politike lokalnih vlasti prema urbanom planiranju i uključivanju stanovnika u procese gradskog odlučivanja. Na praktičnoj razini, bitno je uzeti u obzir kakve politike vlasti stvaraju, te kako političke elite reagiraju na izražavanje građanskog nezadovoljstva. Neka od pitanja koja si trebaš postaviti su:

- Jesu li vlasti responzivne prema nezadovoljstvu koje građani izražavaju ili su ih sklone potiskivati/odbacivati?
- Slijedi li lokalna vlast unaprijed određene razvojne planove ili bi ih mogli biti spremni prilagoditi u slučaju pritiska dobro organizirane inicijative?
- Koliko je stabilna vlast, približavaju li se lokalni/nacionalni izbori?
- Hoće li se tvoja akcija dogoditi u slično vrijeme kao neki drugi politički događaj? Događa li se akcija u vrijeme kad su političari vjerljivo na ljetnom ili drugom odmoru?

- Koliko je vjerljivo da donositelji odluka podrže inicijativu?

Na primjer, ako gradska vlast ima povijest pozitivnih odgovora na dobro organizirane inicijative, ima smisla organizirati javnu debatu o tvojoj ideji sadnje stabala uz gradski kanal i pozvati predstavnika lokalne vlasti. Ako tome nije slučaj, bolja je ideja organizirati masovno okupljanje ispred gradske vijećnice.

2. Ekonomski faktori mogu uključivati porezne politike, životne troškove i standard života u zajednici, kao i prakse finansiranja inicijativa od strane lokalnih vlasti. Kad se razmišlja o ekonomskim faktorima, važno je razmisiliti o utjecaju dopuštene visine donacija prije obvezne oporezivanja, mogućnosti javnog i/ili privatnog financiranja projekta. Korisno je i razmisiliti o općenitom ekonomskom blagostanju lokalnog stanovništva.

- Hoće li članovi lokalne zajednice projekt/akciju percipirati kao bacanje sredstava (ako je javno financiran) ili relevantnim za njihove živote?
- Kakvi su tipovi financiranja dostupni? Hoće li projekt zahtijevati više izvora financiranja?
- Koliko je stabilna valuta zemlje u kojoj se projekt provodi?

Na primjer, ako znaš da tvoja općina ima osigurana sredstva za provođenje građanskih inicijativa, ima smisla prijaviti se za takva sredstva. Ako je općina u dugu i mora provoditi česte rebalanse proračuna, vjerojatno je dobra ideja potražiti sredstva za projekt drugdje.

3. Društveni faktori mogu uključivati niz različitih faktora poput demografije, ras-

podjele bogatstva, postojanja zagovaračkih ili lobističkih skupina, mobilnosti i religioznih uvjerenja.

- Kod razvijanja projekta/akcije, trebao bi se pitati: Je li većina lokalne populacije starija ili mlada?
- Jesu li dobro obrazovani ili uglavnom radnici s primarnim obrazovanjem?
- Promatranje demografika društva može ti dati uvid u niz karakteristika populacije koju pokrivaš projektom/akcijom. Oni mogu uključivati dob, spol, razinu obrazovanja, dohotka, zaposlenje, religiju, stopu nataliteta itd.
- Koje lobističke skupine bi mogle raditi protiv ili za tvoje ciljeve? Koga možeš smatrati saveznikom, a koga protivnikom?
- Također bi se trebao pitati koje su teme aktualne u tvojem društvu, koje vrste tema vijesti i dnevne novine prenose? Ovo mogu biti zanimljivi indikatori u analizi društva.
- Koliko su zajednici bitna pitanja zaštite okoliša?

Na primjer, ako želiš uspostaviti centar za mlade u kvartu s velikim udjelom starije populacije, možda bi dobra ideja bila uključiti starije stanovnike u neke od događaja kako bi postali spremniji podržati ideju.

4. TEHNOLOŠKI FAKTORI pokrivaju nove tehnološke ideje koje se mogu iskoristiti kako bi postigao svoje ciljeve. Kad razmišljaš o ovim faktorima, trebao bi se pitati postoje li ikakve nove platforme koje ti mogu pomoći u predstavljanju svojeg projekta ili akcije, na primjer nove društvene mreže/mediji. Različite društvene mreže su popularne u različitim društvinama. Osim različitih načina dopiranja do ciljane skupine, tehnološki faktori mogu uključivati i alate za suradnju unutar pro-

jecknog tima.

- Kako se komunikacija i podjela zaduženja mogu olakšati tehnološkim faktorima?

Na primjer, ako organiziraš događaj izrade murala kojim ciljaš mlade studente umjetnosti, sponzorirana objava na Instagramu vjerojatno će doprijeti do više ljudi nego objava na Facebooku.

5. OKOLIŠNI FAKTORI su važni za razmatranje u smislu promišljanja o direktnom utjecaju koji će projekt/akcija imati na okoliš.

- Hoće li se tijekom događaja dijeliti materijali za jednu uporabu i kako će to utjecati na okoliš?
- Hoće li se osigurati potrebni resursi kako bi se osiguralo da je utjecaj na okoliš minimalan i uliniji s okolišnom regulativnom grada/države u kojoj se akcija provodi?

Na primjer, ako se organizira povorka na kojoj se dijele letci sa sigurnosnim uputama, potrebno je osigurati volontere koji će se pobrinuti da se odbačeni letci na ulici zbrinu na okolišno odgovoran način.

6. PRAVNI ASPEKTI uključuju dinamičnu legislativu koju lokalne i nacionalne vlasti konstantno kreiraju i mijenjaju. Ovog smo se već dotaknuli u prethodnim faktorima što govori o njihovoј isprepletenosti i međusobnoj povezanosti. Potrebno je proučiti pravne regulacije građanskih organizacija i javnih okupljanja, kao i trenutnu legislativu o području koje će biti utjecano tvojim projektom/akcijom. Na ovaj način možeš osigurati da lokalna pravila idu tebi u korist umjesto da usporavaju proces.

- Je li osigurana dozvola za javnu akciju? Koliko će dugo njeno pribavljanje potrajati?

Na primjer, neke zemlje zahtijevaju da organizatori prosvjeda osiguraju vlastite volontere koji će biti zaduženi za nadziranje sudionika zajedno s policijskim djelatnicima, dok je za ovo u drugim zemljama zadužena isključivo policija.

SPEKTAR SAVEZNIKA

„Spektar saveznika“ alat je koji se koristi kako bi se upoznao s okruženjem i svojim mogućim protivnicima. Spektar saveznika pruža priliku kako bi se definiralo sve aktere u procesu provedbe projekta.

Evo kako analiza Spektra saveznika funkcioniра: U svaki isječak spektra može se ubaciti pojedince (budi specifičan: imenuj ih!), grupe ili institucije. Trebaju biti poredani s lijeva na desno, od aktivnih saveznika (onih koji se slažu i borit će se za iste ciljeve s tobom), prema pasivnim saveznicima (ljudima koji se slažu s tobom ali ne čine ništa po tom pitanju), neutralnih (fence-sitters, neangažiranih pojedinaca), pasivnih suparnika (ljudi koji se ne slažu s tobom ali ne čine ništa po tom pitanju), te konačno, aktivnih suparnika na desnom kraju spektra.

Analiziranje tvojeg Spektra saveznika može ti pomoći u identificiranju i mobilizaciji mreža koje te okružuju.

Analiza Spektra saveznika može se koristiti kako bi se izmapiralo kampanju ili razvilo strategiju za čitavi društveni pokret.

Svrhe definiranja Spektra saveznika:

- Kako bi se identificiralo stakeholdere, pojedince, grupe, organizacije i institucije koji su već uključeni u problematiku (potencijalni saveznici).
- Identificirati najvjerojatnije suparnike.
- Pomoći grupi realizirati koje taktike su potrebne kako bi se privuklo saveznike.
- Razumjeti da nije potrebno pridobiti suparnike kako bi se organiziralo uspješan pokret.

Definiranje stakeholdera:

- Vođe i aktivni saveznici: ljudi s kojima surađujemo, ljudi koji dolaze na akcije, ljudi koji vode akcije.
- Pasivni saveznici: ljudi koji odobravaju naše ideje ali ne dolaze na naše događaje, akcije, sastanke.
- Neutralni: ljudi koji nisu svjesni našeg rada.
- Pasivni suparnici: ljudi koji se ne slažu s nama ali ne poduzimaju radnje protiv nas.
- Aktivni suparnici: ljudi koji su u izravnom sukobu s našim pogledima i koji su aktivni u civilnom društvu ili politici.

Ciljana skupina:

Ciljana skupina je grupa ljudi na koje određena politika ili kampanja pokušava utjecati na određeni način. Analiza ciljane skupine je proces identificiranja ciljanih skupina i njihovih potreba. Ciljane skupine u projektu predstavljaju podskupinu projektnih stakeholdera. Cilj pripreme analize ciljane skupine je razumjeti stvarne potrebe ciljane skupine i probleme s kojima se nosi. Analiza opravdava značaj projekta. Priprema analize ciljane skupine omogućuje postavljanje projektnih aktivnosti na način da odgovara ciljanoj skupini koliko god je moguće. Detaljna analiza povećava kvalitetu projekta i smanjuje rizik da ciljane skupine neće biti zainteresirane za projekt.

Ključna publika:

Jedan ili dva prioritetna stakeholdera koje se mora uspješno angažirati kako bismo bili uspješni u našoj akciji.

Ključna pitanja:

Tko je ciljana skupina? Koji utjecaj ciljana skupina ima na cilj koji želimo postići? Koga će oni slušati? Tko može uzrokovati promjenu mišljenja ciljane skupine?

Koriste li ovi ljudi internet ili društvene medije? Koje? Koliko učinkovito? Što rade u svoje slobodno vrijeme? Kako možemo komunicirati s njima? Kako bismo ih privukli, što bi ih u našem pristupu moglo odbiti? Što je njihov uvjet za postanak dijelom našeg pokreta?

Primjer: Želimo spasiti vrt susjedne zajednice od prenamjene u parkiralište. Naša ciljana skupina je lokalna općina. Oni će slušati svoje glasače. U okolini postoji mnogo šetača pasa koji vode pse u obližnji park. Ne znaju hoće li općina prenamijeniti i njihov park. Šetači uglavnom ne koriste društvene mreže no često čitaju lokalne novine na klupicama u parku. Šetači su za nas neutralni ali znamo da žele da park ostane parkom. Pozivamo ih na akciju spaša vrta, uvjeravajući ih da će tako dugoročno očuvati i svoj park. Poziv objavljujemo u blizini njihovih domova u lokalnim novinama.

Proces definiranja ciljane skupine tijekom pripreme projekta:

1

Definiraj projektne ciljane skupine – osobe ili organizacije koje će biti korisnici rezultata projekta. Procjeni koji su problemi i potrebe tipični za tu ciljanu skupinu

2

Odredi metodu kojom će se promatrati ciljana skupina. Pokušaj pronaći prethodno izrađenu analizu ciljanih skupina, na primjer diplomski rad, studije ministarstava, regija ili neprofitnih organizacija.

3

Odluči hoćeš li analizirati potrebe i probleme upitnikom, kontroliranim intervjuima, fokus grupama ili nekom drugom metodom.

4

Pripremi nacrt istraživanja, strukturu upitnika/intervjua/drugog, i agendu. Odredi koji će predstavnici ciljane skupine biti uključeni u istraživanje, tko će provesti analizu nalaza i kada će to učiniti

5

Opiši ciljanu skupinu, koliko je velika, koje su njene demografske značajke i koliko ljudi želiš uključiti u implementaciju projekta.

6

Provodi i evaluiraj svoje istraživanje

7

Opiši stvarne potrebe ciljane skupine i probleme s kojima se nosi. Iznesi kako će projekt riješiti ove potrebe i probleme.

8

Opiši kako će motivirati svaku od ciljanih skupina na sudjelovanje u projektu.

DRUŠTVENI MEDIJI

• • • • •

Društveni mediji najčešći su alat za podizanje vidljivosti projekta. Ovaj način omogućuje potragu za saveznicima, stakeholderima i sudionicima, te kreiranje i dijeljenje sadržaja.

Nekoliko korisnih savjeta:

- Imaj na umu da su društveni mediji dvosmjerni razgovor u koji se mora uložiti vrijeme i trud;
- Uvijek drži oko na relevantnim webinarama, sam webinar kao i pitanja i odgovori koja na njemu budu postavljena mogu biti od velike vrijednosti;
- Odredi minimalno dvoje, maksimalno četvero tehnološko-društvenih mreža čije će novosti pratiti;
- Iskoristi alate za postavljanje rasporeda postova kako bi uštedio vrijeme i redovito ažurirao sadržaj;
- Uvijek traži besplatne alate (uključujući besplatne i open-source platforme, aplikacije, servere), koristi plaćene usluge samo kad si izvan opcija;
- Izradi kalendar objavljivanja svog sadržaja;
- Nikad ne propusti priliku za društveno osluškivanje, kroz Google Alerts, Twitter Search i IFTTT;
- Sadržaj na društvenim medijima mora biti kratak i napisan na način da informira ali i privuče ciljanu skupinu.

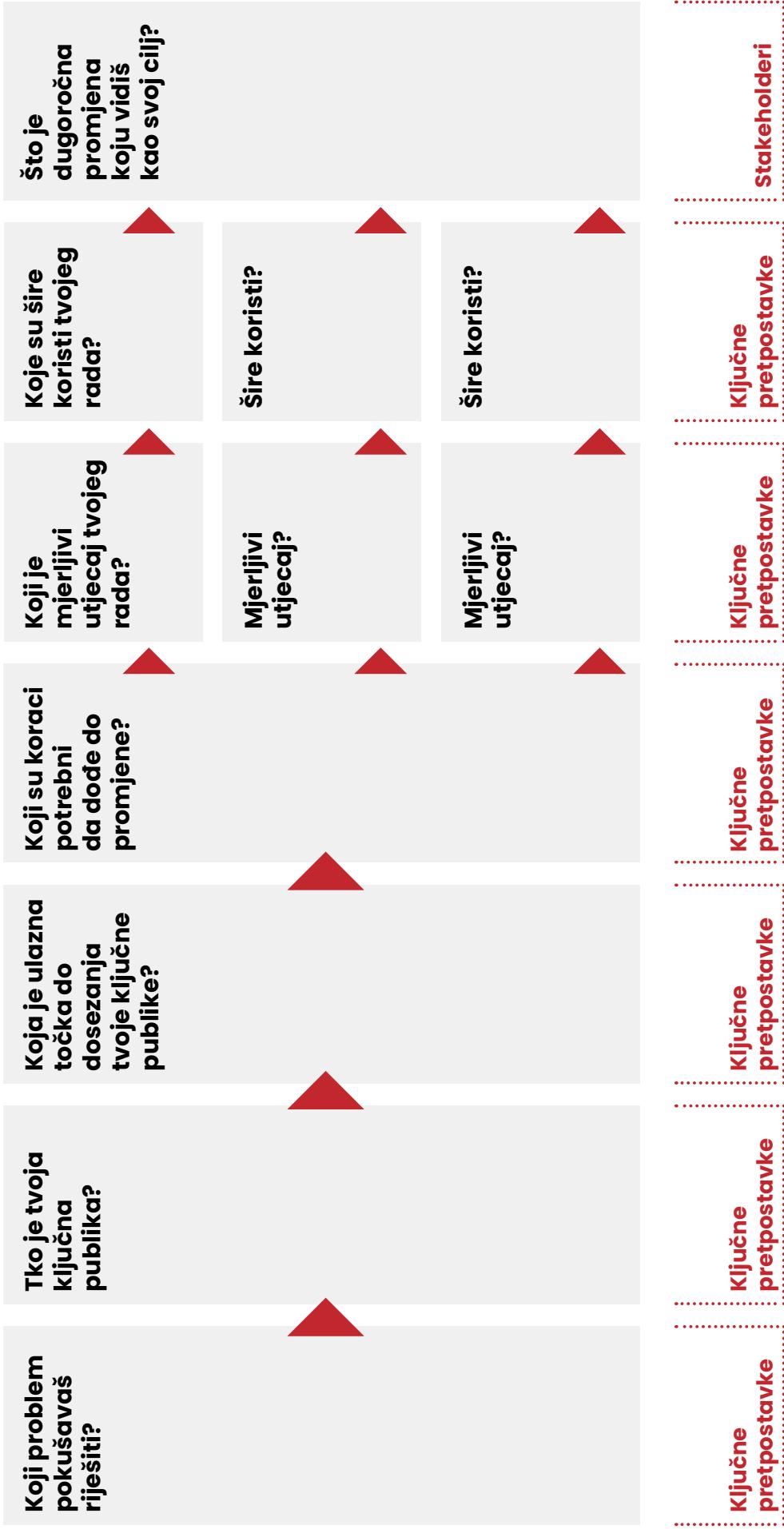
Hodogram:

Razroda prioriteta
definiranjem ciljeva i puta
do njihova postizanja

Kako bi lakše sumarizirao sve alate iz ovog poglavlja, možeš koristiti hodogram za pobrojavanje svih koraka do svojeg cilja. Ovaj se alat zasniva na T-oviji promjene koja je metoda opisivanja razloga i načina na koji postizemo promjenu u društву. Hodogram ti može pomoći da razjasniš doprinosi li tvoj rad

promjeni koju pokušavaš postići, te da razmotriš i alternativne metode postizanja cilja.

Za više informacija provjeri link:
<https://goo.gl/G4hcXh>

BUDŽETIRANJE

Prvi korak finansijskog menadžmenta je posjedovanje novca za upravljanje, pronalaženje izvora financiranja i uvjeravanje da je tvoj projekt onaj koji treba financirati moraju biti predstavljeni uz **precizan, jasan, realističan i balansiran budžet!** Postoji mnogo načina formулiranja i predstavljanja finansijskog plana (različite forme, metode računanja, specifična pravila izvora financiranja). Ipak, za bilo koji tip budžeta i za većinu zaklada koje financiraju projekte, postoji nekoliko općenitih dijelova koje treba uključiti.

Generalno, postoje tri kategorije na kojima se gradi budžet. To su priprema, aktivnosti i praćenje. Njih valja razraditi dodavanjem stavki troškova koje očekuješ unutar svake od kategorija. Vjerojatno ćeš kategorije podijeliti u putovanje/smještaj, naknade, materijali/administrativni troškovi, komunikacije/vidljivost i ostali troškovi:

Putovanje/smještaj

- Putovanje za Sudionike/Tim/Trenere
- Smještaj i obroci za Sudionike/Tim/Trenere
- Troškovi viza
- Lokalni prijevoz

Naknade

- Treneri/Stručnjaci
- Prevoditelji
- Ostali doprinositelji

Materijali/administrativni troškovi

- Oprema/najam soba/uredske potrepštine
- Prijevodi

Komunikacije/vidljivost

- Ispis
- Brošure/letci/publikacije (koncept/dizajn)
- Web stranica
- Telefonski troškovi

Ostali troškovi

- Bankovne naknade
- VTR*

Savjeti za izračunavanje budžeta

Prije svega treba početi računati **putne troškove** pripremnog tima. Obično pripremni tim nije manji od troje ljudi i nije veći od desetero, kako bi i dalje bio efikasan. Računanje putnih troškova obično je otežano činjenicom da su točne cijene ovisne o tipu prijevoza i lokaciji članova pripremnog tima, koje se obično ne zna u vrijeme izrade budžeta (ako su poznati članovi pripremnog tima, može ih se jednostavno pitati za te detalje). Praksa je pronaći generalnu svotu koja će služiti kao ponder (odabrani broj kojim se množe sve vrijednosti) za sve članove pripremnog tima. Možeš koristiti jednu od dviju metoda:

- Možeš pronaći (na web stranicama veće zrakoplovne kompanije ili web stranici „Skyscanner“) troškove avionske karte s najdalje moguće lokacije sudionika do lokacije događaja.
- Možeš pitati nekoliko prijatelja iz različitih zemalja (za međunarodne organizacije, može se iskoristiti kontakte nacionalnih članica or-

* VTR – Voluntary time recognition doprinos je ljudi koji daju svoje slobodno vrijeme i usluge u korist aktivnosti mladih koju provodi udruga mladih za koju nema novčane naknade (prema zakladi European Youth Foundation)

ganizacija) da provjere koliko bi koštao putovanje na događaj iz njihove zemlje.

Jednom kad je procijenjena prosječna suma, trebalo bi ju zaokružiti na idući okrugli broj (ako je prosjek 274, treba ga zaokružiti na 300; ako je 332, treba ga zaokružiti na 400) i pomnožiti taj broj s brojem članova pripremnog tima. Ne zaboravi uračunati i troškove viza i lokalnog prijevoza (na primjer, od i do zračne luke).

Računanje troškova **smještaja** ovisi o količini novca koju ćeš imati odvojenu za pojedini događaj. Predlaže se da se prvo odluci kakav tip smještaja se traži (hotel s 4 zvjezdice, omladinski hostel, dormitoriji itd.). Koji god odabir napraviš, kasnije možeš preračunati stvaran iznos za konačni budžet. Uzmi telefon i nazovi jedno ili dva mjeseta u zemlji u kojoj će se održati događaj, ili još bolje, nazovi lokalnog partnera da provjeriš cijenu jednog noćenja.

Računanje **obroka i osvježenja** može se napraviti na isti način. Možeš pokušati saznati koliko košta prosječan obrok u odredišnoj zemlji i onda računati na tom principu. Imaj na umu da ako radiš zeleni projekt, ima smisla imati potpuno vegetarijanski/veganski pristup kod planiranja obroka!

U području **komunikacijskih troškova** treba voditi računa o troškovima interneta, telefona, mobilnih telefona i poštanskih troškova. Vjerojatno postoji još nekoliko načina komunikacije, ali oni ne bi trebali dolaziti s dodatnim troškovima. Kod razmišljanja o komunikacijskim troškovima, bitno je razmisliti o uredima međunarodnih organizacija (u slučaju međunarodno koordiniranog projekta) i lokalnoj organizaciji (u zemlji u kojoj se održava projekt).

Ostali troškovi mogu podrazumijevati bilo koji drugi trošak koji bi pripremni tim mogao trebati tijekom svojih sastanaka. Oni mogu uključivati bankovne naknade, VTR (priznanje volonterskog rada koje se može postaviti kao trošak no zapravo dodaje prihodima, jer projekt zapravo neće platiti rad volontera nego dodati naknadu za njihove radne sate u projektni budžet, više informacija o ovome na <https://www.coe.int>), itd.

.....
NAPOMENA: prijevozni troškovi tijekom sastanaka, dokumenti i materijali i komunikacije NE BILJEŽE SE OVDJE. Postoje odvojene stavke budžeta za tu svrhu. Lokalni prijevoz ide pod stavku Putnih troškova, oprema i najam soba te prijevodi pod stavku Materijali/administrativni troškovi, ispis materijala i brošura pod stavku Komunikacija/vidljivost.

Ukratko:

Kampanje su uspješne kad pažljivo procijeniš svoje ciljane skupine, svoje saveznike, snage i slabosti te političku i ekonomsku situaciju u kojoj djeluješ. Moraš imati pametne (SMART) metode. Važno je odabrati ili razviti akciju koja uvjerljivo adresira tvoj cilj i metode, koja će doprijeti do tvojih saveznika i privući ih u kampanju.

Sretno, mlada aktivistice/aktivistu!

9

Bibliografija

.....

KORIŠTENA LITERATURA

• • • • • • • • • • • • • • •

1. <https://www.odи.org/publications/5258-problem-tree-analysis>
2. <https://sswm.info/planning-and-programming/decision-making/situation-and-problem-analysis/problem-tree-analysis>
3. <https://academic.oup.com/heapro/article/23/4/345/629180>
4. <https://www.managers.org.uk/~media/Files/Campus%20CMI/Checklists%20PDP/Carrying%20out%20a%20PEST%20analysis>
5. <https://jonathansmucker.org/tag/370/>
6. <http://beautifultrouble.org/principle-shift-the-spectrum-of-allies/>
7. <http://www.projektmanazer.cz/sites/default/files/dokumenty/novinky/leden/1-2targetgroupanalysisforthe-project.pdf>
8. Project supplies MANUAL ON PROJECT MANAGEMENT, Cooperation and Development Network Eastern Europe (www.cdnee.org) and Green Lab project (www.green-lab.net), Aleksandar Jovanovic Annina Hirvonen Ilze Jece Maarten Coertjens Natalie Debono Ska Keller 2007

10

Tim iza projekta

.....

Bianca Creutz

Leipzig, radi u Moskvi

Politologinja u području Urbanizacije i održivosti

Počela sam raditi s CDN-om 2012. godine. Od tад sam živjela, studirala i radila na različitim mjestima, a CDN je bio po-put dobrog prijatelja, uvijek sa mnom. Projekt Urban Steps je bio daleko naj-veći, najizazovniji i najbogatiji projekt u kojem sam sudjelovala. Prije tri godine pala nam je na pamet prva ideja projekta unutar radne grupe za Alternativnu urbanizaciju. Htjeli smo da mladi ljudi ra-zumiju ne samo složene odnose u gra-dovima, nego ih i opremiti kapacitetima koji će ih podržati u svojim lokalnim zajednicama. Htjeli smo da razmišljaju globalno i djeluju lokalno. Gledajući una-trag, zadovoljna sam što smo postigli ovaj ambiciozni projekt koji je omogućio i samom Koordinacijskom timu da se razvije. Osobno mi je projekt pomogao da izgradim kapacitete koji su mi vrlo kori-sni u profesionalnom životu: dodijeljena mi je stipendija Alfa Fellowship Program i radim u području participativnog plani-ranja u KB Strelka u Moskvi.

Erisa Nesimi

Tirana

Architect

Na međunarodnom Treningu za trenere u Istanbulu, osjećala sam se vrlo entuzi-jastčno biti dijelom grupe u kojoj sam se osjećala kao da pripadam. Ta aktivnost potaknula me da se uključim u aktivizam i učinila me uvjerenijom da ću moći biti dijelom urbanih diskusija i problema u mom gradu. Uvijek sam bila zainteresi-rana u Alternativnu urbanizaciju, ali ni-sam upoznala ljude koji su imali jednake interese, koji bi mi pomogli u postizaju mojih ciljeva. To je bio jedan od glavnih razloga zašto sam se prijavila na regionalni trening kao članica pripremnog tima i razlog za moje kasnije pridruživa-nje radnoj grupi za Alternativnu urbani-zaciju. Najdraži trenutak projekta bio je tijekom regionalnog treninga u Tirai, kad sam radila evaluaciju projekta s ostat-kom pripremnog tima. U tom trenutku sam shvatila da sam naučila toliko mnogo. Primjetila sam da smo stvarno barem malo poboljšali trenutnu situaciju u aktivizmu, pogotovo u mom gradu, Ti-rani. Kao dio radne grupe za Alternativnu urbanizaciju, iskusila sam inspiraciju dis-kusija o iskustvima s našim gradovima.

Justine Pantelejeva

Riga

Radi kao strateška urbana planerica u Rigi

Bila sam inspirirana ljudima u radnoj grupi za Alternativnu urbanizaciju jednako kao i ciljem projekta – pomoći mlađim ljudima u Istočnoj Europi da postanu donositelji promjena u svojim zajednicama. Aktivizam se kao koncept nekad čini marginaliziranim, no uključivanje u proces izgradnje našeg okoliša i budućnosti je pravo svih građana, a mladi su instrumentalni dio te promjene. Moji najdraži trenuci su neki od najtežih, kasno-noćne izmjene u sesijama, neočekivane prepreke, pokušaji sporazumjevanja s osobljem hotela koje govori isključivo turskim jezikom. Sad su mi to najdraža sjećanja. Volim anarhističku uključivost koncepta Alternativne urbanizacije.

Liudmila Gavrilenko

Novosibirsk

Arhitektica

Promatranjem našeg društva posljednjih godina, dobila sam snažnu potrebu za aktiviranjem. Projekt mi je dao šansu da doprinesem u promjenama u načinu na koji ljudi razmišljaju, što nisam mogla propustiti. To je bilo moje prvo iskustvo članice međunarodnog pripremnog tima i isprva sam bila prilično nervozna. Prve pripreme u Istanbulu bile su najizazovniji dio, jer smo u sklopu njih pokušavali razviti planove ne samo za Trening za trenere, nego za sve događaje. Tijekom vremena, postala sam samouverenija i među ostalim zadacima, stvarno sam počela uživati u pripremi sesija za Trening za trenere te Regionalni trening u Bjelorusiji.

Shvatila sam da je vrlo je važno uvjeriti se da si spremam improvizirati i djelovati svjesno. Na kraju, projekt me naučio strpljenju i optimizmu dok se nosim sa stresnim situacijama. Zahvalna sam iskustvu u Koordinacijskom timu: pružili su mi jedno od najljepših iskustava u nedavnom sjećanju!

Luka Gudek

Zagreb

Student politologije

Uključio sam se u projekt nešto kasnije od ostalih članova Koordinacijskog tima, i prilično neočekivano. Bio sam potpuni novak temi Alternativne urbanizacije ali došao sam s puno motivacije i dobre volje. Dugo vremena, ja i ostali mladi u mom gradu osjećali smo se kao da nemamo utjecaja na odluke koje se donose o načinu na koji se razvijaju javni prostori. Htio sam to promijeniti i dobru priliku za to sam video u projektu Urban steps. Moj najdraži trenutak projekta bio je kad sam video kako sudionici na regionalnom treningu u Beogradu osmišljaju stvarne lokalne akcije bazirane na prethodnim koracima projekta. Bilo je stvarno inspirajuće vidjeti mlade ljudi u kreativnom procesu, dok rade na problemima koji su im bitni.

Pridružio sam se radnoj grupi za Alternativnu urbanizaciju kao predani student političkih znanosti. Isprva sam bio zabrinut da moje znanje i brige neće biti predstavljeni u grupi, no bio sam u krivu: politički pokreti, koncepti političke ekonomije i tipovi vladanja svi su neizostavne komponente Alternativne urbanizacije

Masha Pashkova-Dzneladze

Tbilisi, živi u Pragu

Strastvena urbanistica, studirala ekonomiju i arhitekturu

Tijekom mojeg mandata u Izvršnom odboru CDN-a radila sam mnogo s radnom grupom za Alternativnu urbanizaciju. Organizirali smo studijski posjet Europskom omladinskom centru u Budimpešti, nakon kojeg se mnogo mladih ljudi pri-družilo radnoj grupi i bili smo motivirani nastaviti rad na temi Alternativne urbanizacije. Nakon nekog vremena shvatili smo da nam online diskusije i čitanje članaka nisu dovoljni. Počeli smo radi-ti na nacrtu projektne ideje i prijavili se za financiranje zaklade European Youth Foundation. Prvi put nismo uspjeli dobiti projekt, no nastavili smo raditi na njemu i nakon druge prijave smo dobili projekt. Za mene, ovaj projekt je dijete naše rad-ne grupe, radili smo online iz različitih ze-malja i stvarno je motivirajuće bilo vidjeti nas, mlade volontere, kako finaliziramo i implementiramo projekt. Isprva, ideja je bila da osnažimo mlade ljudi da učine nešto na lokalnoj razini i osiguramo im neku količinu resursa za to. Nismo htjeli raditi još jedan događaj na kojem bismo raspravljali o problemima u našim gra-dovima i kako možemo raditi na njima. Umjesto toga, htjeli smo djelovati i boriti se s tim problemima u stvarnom živo-tu. Rad na projektu bio je vrlo zanimljiv

i osnažujuć za mene, jer sam upoznala mnogo urbanih aktivista i ljudi zainteresiranih u Alternativnu urbanizaciju iz Istočne Europe. Naučila sam mnogo o gradovima u regiji i napunila baterije za daljnji rad u radnoj grupi za Alternativnu urbanizaciju. Jedna od najboljih uspomena bila je povezana s radom u Koordinacijskom timu. Na prvom sastanku tima u Istanbulu razvijali smo sesije i promatrali čitav projekt i njegovu svrhu. Bio je to zahtjevan posao, ali isplatio se!

.....

Nikoleta Petković

Belgrade

Okolišna arhitektica zainteresirana za urbanu politiku, članica izvršnog odbora CDN-a

IPridružila sam se Zelenima nakon seminara o održivim gradovima koji je organizirala Zelena omladina Srbije 2015. godine. Moje putovanje s CDN-om krenulo je 2016. godine, sa studijskom sesijom, „Reclaim the city!“ o ulozi mladih u preuzimanju javnih prostora. Tada sam pohađala diplomski studij Okolišne arhitekture i tek počnjaka pomicati svoje interesne prema urbanim politikama. Bila sam zainteresirana za načine na koje koristimo gradove kao platformu izgradnje pravednih i održivih društava. Svoj dom sam ubrzo nakon toga pronašla s grupom koja je za mene od tada bila

otvoreno mjesto za izgradnju, obitavanje i promišljanje. Rad na projektu Urban steps bio je jedinstveno iskustvo. Naučili smo uistinu mnogo jedni od drugih, ne samo o temi, nego i o zajedničkom radu. Upoznala sam iznimne urbane aktiviste iz cijele Istočne Europe.

Danas, iako sam članica izvršnog odbora CDN-a, i znatno više uključena nego tada, 2016, želim reći da me radna grupa držala bliskom pokretu kroz cijelo putovanje. Uistinu vidim Alternativnu urbanizaciju kao jedan od temeljnih principa Zelenog pokreta, jer su gradovi poligon na kojem se borimo protiv klimatskih promjena, vježba demokracija koja je participativna i inkluzivna, te gradimo društva koja svima pružaju jednake prilike.

.....

Özgecan Kara

Istanbul

Aktivistica/radnica u civilnom društvu

Upoznala sam se sa Zelenima tijekom Gezi prosvjeda u lipnju 2013. godine. Vlada je htjela uništiti jedini park u centru Istanbula na trgu Taksim kako bi se izgradio trgovачki centar. Kad su pokušali srušiti stabla, nekoliko aktivista je odlučilo kampirati na lokaciji, gdje ih je napala policija. Ovi su aktivisti izgledali poput mene: bili su mladi ljudi koji su se nenasilno opirali kako bi zaštitili zajednički prostor za sve nas. Slogani i akcije su bili nenasilni, civilni otpor je bio domišljat i svi su međusobno bili brižni. Svatko je bio dobrodošao i bili smo ujedinjeni.

U tom sam trenutku shvatila da nisam sama i kako je moja misija bila da prednadem ljudi koji razmišljaju poput mene. Tako sam završila u CDN-u i sa Zelenim pokretom. Htjela sam da sjedimo u parku, kakvi želimo biti, s onim u koga smo zaljubljeni, noseći što želimo, pijući što želimo, razmišljajući o tome kako se poboljšati u onome što radimo. Naposlijet-

ku, sve što itko želi je sjediti u parku i jesti sendvič u miru.

Pronašla sam komadiće Gezija u ovom Koordinacijskom timu. Odupirali smo se izazovima, pronašli inovativna rješenja na te izazove, pronašli snagu u solidarnosti i u brižnosti. Podijelili smo mnogo smijeha i nadam se, inspirirali druge da nam se pridruže. Sve je to bilo prilično strašno, ali i prekrasno.

.....

Sopho Mchedlishvili

Gruzija/Srbija, preferira 'Istočna Europa'

Kad sam počela raditi za CDN, radna grupa za Alternativnu urbanizaciju već je rasturala s nekim od ideja koje su me najviše inspirirale. Nije mi trebalo dugo da se uključim u projektne ideje i uronim u izazove urbanizacije koja je pravedna, inkluzivna i održiva. Štoviše, moja motivacija s projektom proizlazila je iz činjenice da se u sklopu projekta mladim ljudima pružila prilika da provedu intervencije u svojim gradovima. To je značilo da ćemo, ne samo osnažiti ljude da preoblikuju svoje zajednice, nego i da ćemo im pomoći da provedu direktnе lokalne akcije i steknu stvarno iskustvo! Najdraži trenuci su mi povezani s evaluacijama projekata u sklopu koordinacijskih i pripremnih timova: kritičke refleksije o iskodima učenja te osobne refleksije, i naravno, uživanje u Eurosongu na kraju dana.

.....

Napomena:

Koncept „Alternativne urbanizacije“ proizašao je iz diskusija unutar radne grupe. U ovom trenutku (studenzi 2018) još nije u potpunosti definiran. Nakon završetka projekta, naš cilj preostaje detaljno razraditi sam pojам i promovirati ga u relevantnoj javnosti. Ako želite utjecati na razvoj koncepta pridružite se CDN-u!

**Dizajn Publikacije kreirala je
Magdalena Kircheva**

Sofia

**Urbana planerica zainteresirana u GIS,
bioraznolikost i grafički dizajn**

Počela sam učiti odmah nakon završetka studiranja. Toliko sam stvari propustila nakon pet godina koje sam tamo provela. Najviše od svega, obrazovnom sustavu danas nedostaju alati da uhvati korak s onime što se događa u gradovima. Ovome nije jasan razlog niti način rješavanja. Znala sam da trebam promijeniti način na koji doprinosim te sam počela širiti svoje interesne i učiti o različitim pogledima na svijet. Da me danas pitate čime se bavim odgovorila bih: Pokušavam pronaći stvari koje volim raditi, s ljudima koje poštujem, o problemima koji su ludo teški. Mjesto nije bitno. Držite svoje umove otvorenima!

**Htjeli bismo zahvaliti svima koji su pomogli u ostvarivanju ovog projekta.
Hvala vam na doprinosu!**

- Green Forum Sweden
- Green European Foundation
- Zelena grupa u Europskom parlamentu
- Zastupnici u Europskom parlamentu:
Thomas Waitz, Terry Reintke, Rebecca Harms
- European Youth Foundation
- Trenerice: Pinar Ilkiz, Vesna Jusup
- Sudionici i pripremni timovi

Svi koje smo inspirirali projektom!

Hvala vam!

GREEN EUROPEAN
FOUNDATION

The Greens | EFA
in the European Parliament

